

VESELÝ VÝLET®

KRKONOŠE / 27

ZIMA 2007

Dnešní Krkonoše nabízejí stovky kilometrů upravovaných sjezdovek a běžeckých tras, ale většinu z nich najdete v nižších partiích hor. Jen občas opustíme pohodlný, rolbou upravený terén a dopřejeme si pořádnou hřebenovou túru přes nejvyšší vrcholy hor. Necháme doma běžky na bruslení či sjezdovky s tuhými botami a vyrazíme na lyžích s klasicky zahnutými špičkami a je jedno, jsou-li to běžky nebo lyže pro skialpinismus. Přes Koží hřbety žádná zimní trasa nevede a otec se synem na snímku nejspíš zašli na konci dvacátých let minulého století k vyhlídce kousek od Rennerovy boudy jen kvůli výhledu a fotografii do památníku. Tehdy používali jedny lyže pro všechny terény a nejlepší krkonošští mistři, jak se dočtete na dvojstraně 24 – 25, dokázali vyhrávat světové závody zároveň ve skoku, běhu i slalomu. I vám Koží hřbety vytvoří jedinečnou kulisu při hřebenové túře mezi Pecí pod Sněžkou a Špindlerovým Mlýnem, jak jsme ji pro vás popsali na straně sedm.

Z	Galerie, informační centrum a pension Veselý výlet	str. 2 - 3
D	Krkonošský národní park	str. 4 - 5
A	Pec pod Sněžkou	str. 6 - 13
R	Když na hřebenech hořelo	str. 8 - 9
M	Lyžařský areál SKI Pec	str. 11 - 13
A	Mapa východních Krkonoš	uprostřed
	Špindlerův Mlýn	str. 16 - 17
	Žacléřsko	str. 20 - 21
	Hrdinové bílé stopy	str. 24 - 25
	Doporučujeme osvědčené služby	str. 6, 18, 19
	Živá muzika na horských boudách	str. 26 - 27

Vladimír Aichelburg na Bertholdově náměstí

Hans Pohl ukazuje dokumenty a razítka ze Sněžky

Sezónní noviny, informační centra, galerie a pension, které znáte pod společným jménem Veselý výlet, jsou také místem setkávání lidí spjatých s Krkonošemi. Díky aktivitám Veselého výletu jsme se seznámili s desítkami pamětníků a měli možnost poznat i osobnosti, jejichž rodiny pro kraj pod Sněžkou mnoho vykonaly. Z archivu jsme vybrali fotografie z několika setkání v roce 2006.

Alexander Czernin-Morzin s manželkou a dcerou při setkání s cestáři

Ludwig Piette stojící vlevo přebírá zachráněný portrét svého děda Prospera Piette

Jenny Schon čte ze své knihy v maršovském kostele

Představitel českého šlechtického rodu historik Vladimír Aichelburg k nám z Vídně první přijel po zveřejnění článku o lesním hrádku Aichelburg v Temném Dole v sedmém vydání Veselého výletu v roce 1995. V dalších letech pomohl při obnově hrádku a přispěl k osvětlení zajímavé historie Aichelburgů nejen v Krkonoších. Naposledy do Horního Maršova zavítal po setkání potomků slavného rodu Přemyslovců. My jsme mu ukázali cedule označující náměstí pojmenované po Bertholdu, hraběti z a na Aichelburgu.

Alexander Czernin-Morzin při poslední návštěvě s manželkou Christou a dcerou Jacquelinou zašel do údolí Honzova potoka, aby viděl cestáře opravující tradičními postupy horské chodníky založené Czernin-Morziny před více než sto lety. Shodli jsme se, že kdyby v roce 1942 Czerninům nezabrali krkonošské panství nacisté a o tři roky později poválečná konfiskace, byli by jako správci rodového majetku jistě dobrými investory.

Ludwig Piette přijel s manželkou Evou a dalšími členy slavné rodiny krkonošských průmyslníků při příležitosti otevření vycházkové trasy Via Piette. Ve Veselém výletu je čekal také Max Pauer a zprostředkovatel setkání Antonín Missberger, aby Ludwigovi předali fotografii jeho dědečka Prospera Piette pořízenou v roce 1896 v ateliéru Langhans v Praze. Dobře zachovaný portrét z maršovské papírny Max Pauer schovával mnoho let, aby teď jeho předáním vyjádřil úctu k „Otcům Krkonoš“, který se vedle úspěšného a všem prospěšného podnikání podílel na založení Rakouského krkonošského spolku či Krkonošského muzea ve Vrchlabí.

Hans Pohl v dubnu přivezl kromě zajímavých dokumentů o působení otce, děda a praděda na vrcholu Sněžky dvě památná razítka. Nikoliv obdržet na papíře, ale skutečná ocelová s osahanými dřevěnými rukojetěmi. Tím starším už Friedrich Pohl před rokem 1880 tiskl obrázek vrcholu s kapličkou, Pruskou a Českou boudou na korespondenční lístky, které byly předchůdci pohlednic, jak se dozvíte na straně 20. Bylo zajímavé orazit současně pohlednice obrázkem, který kdysi z korespondenčních lístků udělal poštovní památku nyní ceněnou sběrateli na stovky eur. Druhé, dvoujazyčné razítko Sněžka - Schneekoppe pochází z poslední předválečné poštovny v České boudě, kterou provozoval Heinrich Pohl až do září 1938. Razítko označilo tisíce pohlednic odeslaných ze Sněžky a poté co nám jej Hans Pohl věnoval, přemýšlíme o jeho dalším využití.

Spisovatelku, pacifistku a trutnovskou rodačku Jenny Schon jsme kdysi poznali jako neteř akademického sochaře Emila Schwantnera působícího v první polovině 20. století ve zdejších kraji. Na podzim jsme zasedli v lavicích hřbitovního kostela v Maršově, kde byli křtěni a pochováni jejich společní předkové. V prostředí renesanční památky Jenny četla ze sbírky poezie Česká Polka a prózy Příkop, reflektující krkonošské prožitky autorky i Emila Schwantnera, jehož plastiky zdobí hned dva zdejší náhrobky.

Zajímavá byla i setkání s Jiřím Chotkem, jehož rodina koupila od Czerninů téměř tři sta hektarů lesa na Špičáku, Dlouhém a Červeném vrchu, s Pepi Erbenem, který se naučil lyžovat na rodných Rennerovkách a potom patřil k alpské lyžařské špičce nebo vyprávění Mirka Pechana o službě tatínka - finančního strážníka v září 1938 v později vypálené maloúspěšné celnici. Pravidelný a milý host Klaus Richter nás seznámil s osudy vlastní rodiny hospodářci desetiletí v hostinci Růžohorky pod Sněžkou a v dnešním hotelu Slovan na Bertholdově náměstí, Jiří Štork přinesl ukázat výrobní štítek z Junkerse JU-52, který z letadla havarovaného v posledních dnech války na úbočí Sněžky kdysi odloupl. Tato a mnohá další setkání obohatila nás, naše hosty a věříme že prostřednictvím Veselého výletu i vás.

BÍLÉ OPOJENÍ LADISLAVA SITENSKÉHO

Již navždy bude tvorba Ladislava Sitenského spojena se snímky z prostředí československé 310., 311. a 312. perutě RAF v Anglii, které plukovník v.v. nasnímal během druhé světové války a teprve po roce 1989 je mohl v plné šíři publikovat a vystavovat. Nedávno jsme jeho velké zvětšeniny z bitvy o Anglii viděli na pražském Hradě. Jiným silným tématem Ladislava Sitenského jsou černobílé fotografie zimních hor. První výtvarně pojeté snímky zasněžené krajiny exponoval v Krkonoších už v roce 1934. S rodinou totiž jedenáct let od roku 1927 pravidelně na Silvestra a Velikonoce pobýval v dnešní horské boudě Vatra pod Petrovkou nebo v Rusalce v Malé Úpě. Do Krkonoš se později mnohokrát vracel jako profesionální fotograf, jindy fotografoval na Šumavě, v Jeseníkách, Krušných horách a ze slovenských hor především ve Vysokých, Nizkých a Západních Tatrách. Výstava fotografií horské krajiny se jmenuje stejně jako nedávno vydaná kniha Bílé opojení a krkonošské motivy tu převládají. Velmi si vážíme ochoty Ladislava Sitenského vystavit své snímky poprvé v místech, kde před mnoha lety vznikly a zrovna v galerii Veselý výlet.

Neprodejní výstava fotografií Ladislava Sitenského Bílé opojení je otevřena v galerii Veselý výlet v Peci pod Sněžkou denně od 8.30 do 18 hodin až do Velikonoc.

Informační centra, galerie a obchod Veselý výlet s neokoukanými autorskými dárky najdete v historickém domě v Temném Dole a v moderně pojeté dřevěné stavbě uprostřed Pece pod Sněžkou. Součástí obou míst je směnárna a v Peci i veřejný internet. V nabízeném sortimentu a službách nemáme konkurenci, proto rádi upozorníme jen na jednu čerstvou novinku. Právě vyšla kniha Jiří Havel Fotografie, ve které nejznámější fotograf Krkonoš a vážený přítel Veselého výletu shrnul svou krajinářskou fotografickou tvorbu. Mohla se také jmenovat The Best of Havel, tedy to nejlepší od Havla. Černobílé a barevné fotografie z let 1951 až 2005 nezachycují jenom Krkonoše, ale i nejkrásnější místa navštívená autorem při mnoha cestách po všech kontinentech Země kromě Antarktidy.

Pension Veselý výlet v Temném Dole je na půli cesty skibusů mezi Peci a Janskými Lázněmi, jen kousek od domu jsou skvělé upravené běžecké stopy. Ubytování hosté celoročně zaparkují i na parkovišti u infocentra v Peci. Dobře vybavené pokoje, bezplatné připojení k internetu, sauna, vířivka, velká hala s kuchyňkou a bohaté snídaně jsou samozřejmostí. Více informací o nabídce služeb spojených s Veselým výletem najdete na webových stránkách www.veselyvylet.cz.

Informační centrum, galerie, směnárna a obchod Veselý výlet v Peci pod Sněžkou čp. 196, PSČ 542 21, tel. 499 736 130, fax 499 736 131.

Informační centrum, galerie, směnárna a pension Veselý výlet v Temném Dole čp. 46, Horní Maršov, PSČ 542 26, tel., fax 499 874 298, fax 499 874 221. Půjčování klíčů od hrádku Aichelburg. Jsou otevřena denně od 8.30 do 18 hodin. Domluvíte se i německy a anglicky.

Pension Veselý výlet v Temném Dole nabízí ubytování se snídaní ve dvou a třílůžkových pokojích a apartmá, telefonická rezervace v infocentru, podrobnosti o ubytování v pensionu vám pošleme na požádání poštou nebo elektronickou cestou.

E-mail: info@veselyvylet.cz, www.veselyvylet.cz

Základním posláním Krkonošského národního parku (KRNAP) je ochrana přírody a krajiny Krkonoš, a dále uchovávání a propagace kulturních hodnot. Tomu slouží především Krkonošské muzeum (KM) s jednotlivými pracovišti – rozsáhlou knihovnou a sbírkovým fondem, restaurátorská dílna, muzejní a výstavní expozice. Provozovatelem je Správa KRNAP nabízející dobré badatelské, sbírkové a výstavní podmínky, které z Krkonošského muzea vytvářejí jednu z nejlepších regionálních kulturních institucí v České republice. Nejen při nepříznivém počasí stojí jednotlivé expozice za vaši návštěvu. V minulých vydáních jsme vás upozornili třeba na výjimečnost muzea ve Vrchlabí či na nedávno otevřenou stálou výstavu lesnictví, dřevařství a myslivosti v Harrachově. Tentokrát vás pozveme do historického centra západních Krkonoš.

KRKONOŠSKÉ MUZEUM V JILEMNICI

Při prohlídce všech výstavních prostor krásného jilemnického zámku založeného už v 16. století si zapamatujete čtyři osobnosti spojené s tímto krajem. Nejmeně známým je Jáchym Metelka, ředitel někdejších divčích škol v Jilemnici. V roce 1891 založil zdejší muzeum a kromě cenných sběrů do národopisné expozice sám vytvořil dnes nejobdivovanější exponát. Od roku 1883 celých dvacet let vyřezával a sestavoval unikátní mechanický ozvučený betlém. Stroj poháněný jedním závažím rozpohybuje 142 dřevěných figurek scény narození Páně. Svatá rodina, andělé, tři králové, koledníci, pasáči s ovce, řemeslníci i části města Betléma se přirozeně pohybují na třístapadesáti místech. Průvodkyně pro vás klikou natáhne ještě další tři závaží, které spustí zvukovou soustavu dotvářející celý program.

Hlavní osobností expozice počátků českého lyžování je Bohumil Hanč. Přestože byl ve své době našim nejslavnějším závodníkem, který dokázal porážet i norské mistry, do povědomí dalších generací se zapsal tragickou smrtí při mistrovském závodě na padesát kilometrů v březnu 1913. Vystavené předměty připomínají i tento příběh, kdy vyčerpanému a nečekanou sněhovou vánicí zaskočenému Hančovi předal svůj kabát a čepici Václav Vrbata, který sám v bouři později také zahynul. Zahraniční návštěvníci znají alespoň Hančův památník, který mijejí při cestě ze Zlatého návrší k prameni Labe. V expozici uvidíte i kousek původní dřevěné tabulky z místa mistrovsky smrti, nádherné medaile a ceny, které především v běhu na lyžích vyhrál. Jedinečná je rovněž sbírka nejstarších lyží a dalšího „skláčského“ vybavení. Poznáte, že na dřevěném snowboardu se v Krkonoších jezdilo už před sto lety, jenom se mu říkalo monoski.

Jan Nepomuk František hrabě Harrach je tu vlastně domácím pánem. Jistě během života v letech 1828 až 1909 netušil, že i v jeho pracovně a ložnici jednou bude muzeum s exponáty z jeho pracovního a osobního života. Sbírkou skleněných skvostů připomene Janovy zásluhy o rozvoj dodnes prosperující sklárny v Harrachově, dobře vedené lesní hospodářství na západní straně Krkonoš, zásadní podíl při rozvoji turistiky, první lyže dovezené do Krkonoš z Norska a třeba i stavbu zřehledny na vrchu Žalý. V právě vydané knižce poznáte Jana Harracha jako českého vlastence, účastníka Slovanského sjezdu v Praze v revolučním roce 1848, dozvíte se jak podporoval vznik Národního muzea jehož byl později prezidentem, že poklepal na základní kámen Národního divadla ve funkci kurátora Matice české. Byl i politicky činný, jako austroslovista se snažil v Krkonoších sblížit německé a české etnikum. Zásluhy osvíceného šlechtice se naplno mohly připomenout až po roce 1990 a Krkonošské muzeum v Jilemnici na tom má největší zásluhu. Při poslední návštěvě se nám

ředitel muzea Jan Luštinec zminil o příslibu Národní galerie v Praze zapůjčit dosud málo známý portrét Jana Harracha od významného českého malíře Františka Ženiška.

Část prvního patra zámku hostí galerii českého krajináře Františka Kavána. Rodák z nedaleké Vichovské Lhoty vystudoval malířství na pražské akademii v krajinářském ateliéru Julia Mařáka. Pobýval v cizině, ale náměty pro svá nejlepší plátva Kaván nasházel v rodném kraji. Za jeho nejznámější obraz Podmrak namalovaný v rodné vesnici získal v roce 1900 na světové výstavě v Paříži zlatou medaili. Jilemnické muzeum spravuje přes devadesát Kavánových obrazů, nemůžete přehlédnout obrovské plátno s dramatickým výjevem Labského dolu nad hlavním schodištěm, jistě se podívejte na menší, ale krásné Makové pole z roku 1910. O Františku Kavánovi muzeum vydalo novou brožurku. Ještě si neodpustíme připomenutí, že jilemnická expozice je tak zajímavá díky osvicenosti někdejších zakladatelů. Dnes by na dobové předměty a umělecká díla tak bohaté muzeum v Jilemnici a ve Vrchlabí nemohlo vzniknout. Rovněž proto si Jáchym Metelka, Jan Harrach, Jan Buchar, Prosper Piette, Karl Schneider a další osvícenci z Krkonoš zaslouží naši úctu.

Krkonošské muzeum Vrchlabí – Augustiniánský klášter, ekologická expozice Kámen a život, národopisná expozice Člověk a hory, dvě výstavní síně pro autorské výstavy, tel.: 499 456 704, pokladna 499 456 708, expozice@knap.cz, muzeum@knap.cz, úterý až neděle 8 - 17 hodin, poslední skupina v 16.00

Tři historické domy Vrchlabí – nejstarší lidové domy ve Vrchlabí, sezónní výstavy, národopisná expozice, historie Vrchlabí, vývoj turistiky v Krkonoších, tel.: 499 456 758, 499 421 474, his@knap.cz, úterý až neděle 9 - 12 + 13 - 16 hodin, červen říjen do 16.30

Krkonošské muzeum Jilemnice v zámku hrabat Harrachů – zachycuje historii, lidovou kulturu západních Krkonoš, expozice počátků lyžování, dílo malíře Františka Kavána, výstavní síň s autorskými výstavami, tel.: 481 543 041, kmjilemnice@knap.cz, www.kmjilemnice.cz, úterý až neděle 8 - 12 + 13 - 16 hodin, červenec až srpen do 17.00

Krkonošské muzeum Paseky nad Jizerou – Památník zapadlých vlastenců, zřízeno v roce 1958 ze sbírky učitele Venceslava Metelky, v roce 1979 rozšířeno o výstavu krkonošské houslařské školy, tel.: 481 523 609, www.paseky.cz, úterý až neděle 9 - 12 + 13 - 16 hodin

Expozice Šindelka Harrachov – stálá výstava o lesnictví, dřevařství a myslivosti, tel.: 481 528 310, sindelka@knap.cz, v sezóně denně 9 - 12 + 13 - 17 hodin

Informační středisko Správy KRNAP Harrachov – expozice představuje vegetační stupně v Krkonoších, tel.: 481 529 188, od 1. 10. do 30. 4. 07 v době 7.30 - 12 + 13 - 16.30, od 1. 5. do 30. 9. 07 v pondělí až pátek 7 - 12 + 12.30 - 17 hodin, v sobotu 8 - 12 + 13 - 17 a v neděli 8 - 10 hodin

Muzeum Obří důl Pec pod Sněžkou – ekologická expozice Příroda člověku – člověk přírodě, tel.: 499 736 311, od 1.10. do 30. 4. 07 v pondělí až pátek 9 - 12 + 13 - 16 hodin, od 1. 5. do 30. 9. 07 v pondělí až neděle 9 - 12 + 13 16.30

ZIMNÍ VÝSTAVY KRKONOŠSKÉHO MUZEA

KM Vrchlabí – klášter

Světové velehory očima horolezce – dvanáct horolezeckých expedic do světových velehor z fotoarchivu Jana Červinky, známého vrchlabského horolezce; fotografie jsou doplněny národopisnými předměty z navštívených oblastí, výstavní síň v ambitu od 22. 11. 06 do 18. 2. 07

Za dlouhých zimních večerů – etnografická výstava ze sbírek muzea (prásky, draní peří, řezání Betlémů, výroba Krakonošů, navlékání korálků a jiné tradiční zimní domácí práce z Krkonoš), malá výstavní síň od 6. 12. 06 do 15. 2. 07

Krkonoše v zrcadle severu – aktivity a výsledky dlouholeté výzkumné práce pracovníků Krkonošského muzea a odboru ochrany přírody Správy KRNAP, výstava k Mezinárodnímu polárnímu roku 2007, malá výstavní síň od 2. 3. do 13. 5. 07

Češi a polární výzkum – z českých expedic do Země Františka Josefa, Grónska, Antarktidy na Island a Špicberky, výstava k Mezinárodnímu polárnímu roku 2007, výstavní síň v ambitu od 2. 3. do 13. 5. 07

KM Vrchlabí – historické domy

Dřevo radostné aj na jesličky dobré – výstava z díla současného lidového řezbáře Františka Gajdy ze Strážnice představuje betlémy, plastiky, reliéfy, užité a zvykoslovné předměty soustružené nebo zdobené řezbou, od 14. 11. 06 do 14. 1. 07

Jiří Vavřina: Obrazy – autorská výstava renomovaného královéhradeckého výtvarníka od 22. 1. do 11. 3. 07

KM Památník zapadlých vlastenců v Pasekách nad Jizerou

Hračky – výstava ze sbírek a zápůjček obyvatel Pasek nad Jizerou ukazuje exponáty z první poloviny 20. století, do 13. 5. 07

Z historie Sokola v Pasekách nad Jizerou – výstava připravená u příležitosti oslav 110. výročí založení místní tělovýchovné jednoty

KM Jilemnice

Za vůní perníku – výstava vyřezávaných perníkářských forem a perníku, zámecká výstavní síň do 10. 3. 07

Pařížský salon objektivem ing. Josefa Voříška – výstava fotografií, výstavní síň zámku od 24. 3. do 20. 4. 07

SVĚTOVÉ VELEHORY OČIMA HOROLEZCE

Mezi horolezci platí drsné rčení: Starý horolezec, dobrý horolezec. Jan Červinka z Horního Vrchlabí je dobrý horolezec. Minulé léto vystoupil ve dvojici s dcerou Ruthkou na Mont Blanc. Na první pohled nic zvláštního, kdyby na vrcholu nestál poprvé už před jednapadesáti lety. Honzovi je totiž sedmdesát šest a je aktivní legendou československého alpinismu. Výjimečnou výstavu jeho fotografií z dvanácti expedic z let 1950 až 2006 umístilo Krkonošské muzeum do krásných prostor ambitu augustiniánského

kláštera ve Vrchlabí. Pro laického návštěvníka je expozice jen příjemnou prohlídkou, zájemce o historii horolezectví žasne. Výstavu dotvářejí expediční předměty a malá část z autorovy národopisné sbírky. Honza několikrát do asijských velehor řídil expediční nákladák a dojet v šedesátých letech Pragovkou do Afghánistánu nebo Pákistánu byl úctyhodný výkon sám o sobě. Ovšem zpátky tak mohl přivést exponáty, které dnešní cestovatelé do letadla nedostanou.

Jako člen prvního reprezentačního týmu se Jan Červinka podílel na výstupech v tehdy panenských horách Hindukúše. Fotografie zachycují některé se sedmnácti výstupů na dosud neslezené vrcholy v roce 1965 v Afghánistánu a historicky druhý výstup na 7706 metrů vysoký Tirič Mir v Pákistánu o dva roky později. Tehdy vznikly i nejkrásnější horské fotografie legendárního Viléma Heckela, na hodně z nich zachytil horolezeckého parťáka Jana Červinku. Na výstavě uvidíte i Honzovy fotografie a památky ze dvou expedic na Makalu, pátou nejvyšší horu světa. V roce 1976 československý tým dokončil výstup impozantním jihozápadním pilířem a Honza se vyfotografoval na jižním vrcholu přesahujícím o deset metrů magickou osmikilometrovou výšku. Jak potvrdil při zahájení výstavy expediční lékař Leoš Chládek, Červinka měl jistě místo v týmu také proto, že dokázal vše opravit, zprovoznit a byl tím, kdo se první hlásil při mimořádných situacích do záchranných akcí. Jen nejbližší vědí, co prožil třeba při neúspěšném pokusu na jihozápadním pilíři Makalu v roce 1973 po pádu a smrtelném zranění Jana Kounického. Jednou byl z expedice vyřazen. Plakát výstavy i pozvánku na vernisáž rámuje fotografie dvouvrcholu obrovské hory Huascarán v Peru. Tam měl být hrob Jana Červinky, ale kvůli rozhodnutí politických papalášů na expedici do Ameriky v roce 1970 neodjel. Všichni účastníci potom při mohutném zemětřesení pod západní stěnou zahynuli. Při výpravě do And v roce 2002 stál kousek pod modrým jezerem Llanganuco na suťovém kuželu, který pohřbil základní tábor s kamarády včetně Honzovi tak blízkého Viléma Heckela.

Dvoucipá nepálská vlajka spolu s fotografiemi připomíná Krkonošskou expedici na severní vrchol Manaslu v roce 1979. Červinka byl spolu s Otakarem Srovnalem vůbec prvním člověkem na vrcholu, dodnes je to jediný prvovýstup Čechů na panenský vrchol v celém Himaláji. Ovšem plátěná vlajka nevlála jen na Makalu a Manaslu, Honza ji půjčoval i dalším horolezcům stoupajícím na nepálské vrcholy. Byl jsem u toho, když ji kamarád skoro obřadně vytáhl z ruksaku a navázal na cepin na vršku Baruntse. Vyjádřila úctu ke staré generaci horolezců, kteří si v kožených botách s mačkami bez předních hrotů, s plátěnými ruksaky a konopnými lany troufli zdolávat vysoké štíty a ještě při tom pořídili krásné černobílé fotografie. Velmi nás proto na výstavě potěšil snímek Baruntse pořízený v roce 1976 z hřebene Makalu. Fotografie tří výprav do Ameriky, kdy Honza zdolal také nejvyšší vrcholy jižní a severní části kontinentu – na Mount McKinley vylezl těžkou severní cestou dokonce jako nejstarší chlap – nám všem připomínají, jak aktivně můžeme jednou trávit čas v důchodovém věku. Jen jsem na výstavě nenašel vrcholový kámen z jižního Makalu. Když jsem se kdysi Jana Červinky ptal, proč se v těžkém terénu vláčel s nejméně desetikilovým kusem skály, přiznal odpověď: „Menší tam nahoře nebyl“.

Pension Nikola

V samém centru Pece pod Sněžkou, u hlavní ulice vedoucí k lyžařskému areálu, najdete rodinný pension Nikola. Základem kvalitní služby je ubytování ve větším apartmá a ve 12 pokojích vybavených WC, sprchou, televizorem, ledničkou a malým trezorem. Hosté mohou posedět v prostorné stylové jídelně rozšířené o malý bar. Zdejší kuchyně je výhradně česká a denně dostanete mimo jiné i pečené české moučníky. V pensionu Nikola si můžete objednat ubytování se snídaní, v zimě i s polopenzí. V zimě si před domem nazujete lyže, sednete k přiblížovacímu vleků a za deset minut dojedete k nejlepšímu vlekům a sjezdovkám v Peci. Zpět sjedete na lyžích až k pensionu. V okolí pensionu jsou půjčovny lyží. Po túře i lyžování potěší prohřátí v sauně a soláriu nebo si zahrát stolní tenis. Před domem je vlastní parkoviště s dostatečnou kapacitou po celý rok.

Pension Nikola v Peci pod Sněžkou, PSČ 542 21, majitel Alena Novotná, tel. 499 736 151, fax 499 736 251, e-mail: nikola-pec@volny.cz, www.nikolapec.cz, domluvíte se i německy.

Pension Veronika

Nový pension Veronika najdete uprostřed Pece pod Sněžkou v dolní části Velké Pláně na křižovatce cest k Malé Pláni a lyžařským vlekům, hotelu Horizont a k hlavní ulici. Moderní dům nabízí ubytování s příslušenstvím (17 lůžek) ve dvou, tři a čtyřlůžkových pokojích. Všechny pokoje mají satelitní televizi. Z prosklené půlkruhové restaurace s venkovní terasou je nádherný výhled na město, kopce a lyžařské terény. Mezi speciality restaurace patří česká jídla jako domácí ovocné knedlíky. Odpolední a večerní hosté sem chodí na lehká jídla, zmrzlinové poháry, točené pivo Plzeň. Ubytování mají zajištěnou snídani a slevu v restauraci. Z pensionu Veronika jsou snadno dostupné všechny sportovní i společenské aktivity ve městě. Přímou u domu je 400 metrový lyžařský vlek se cvičnou loukou. Celoročně je v provozu ve 200 metrů vzdáleném hotelu Horizont sportovní centrum s krytým bazénem, whirlpoolem, saunou, soláriem, squashem, ricochetem, fitnessem, kuželnicí a dalšími aktivitami. Snadno dostupné jsou i dva letní antukové tenisové kurty, lyžařské školy a půjčovny lyžařského vybavení. Půjčovnu horských kol najdete přímo v domě. Celoroční parkování je na vlastním parkovišti u objektu.

Pension Veronika, Pec pod Sněžkou čp. 309, PSČ 542 21, provozuje Věra Zadinová, tel.: 499 736 135, fax: 499 736 134, tel. 608 281 321, e-mail: veronika.pec@centrum.cz, www.veronikapec.wz.cz. Domluvíte se i německy a anglicky.

Hotel Krokus

Hotel Krokus v centru Pece pod Sněžkou nabízí ubytování se snídaní nebo polopenzí v luxusně zařízených 15 dvoulůžkových pokojích a dvou junior suites. Některé pokoje je možné rozšířit o přistýlku, jeden pokoj je zařízen pro imobilní hosty. Ve všech pokojích naleznete televizor se satelitním příjmem, sociální zařízení je samozřejmostí. Hotel Krokus je jako jeden z mála v regionu členem Asociace hotelů a restaurací ČR, což zajišťuje hostům neustálou garanci kvality a jakosti poskytovaných služeb. Má vlastní parkoviště a parkovné je v ceně pobytu. Pro malé hosty je připraven dětský koutek. Restaurace s širokým výběrem jídel a kavárna s vlastními cukrářskými výrobky je otevřena denně od 9 do 22 hodin. V letním období se restaurace rozšiřuje o posezení na terase. Pro výběr letního programu je v recepci připraven přehled zajímavých míst v širokém okolí. V zimě se do lyžařského areálu svezete hotelovým skibusem nebo vyjedete přiblížovacím vlekem. Zpět sjedete na lyžích až téměř k hotelu. Rezervaci ubytování si zřídíte prostřednictvím elektronické pošty, faxem nebo telefonicky v hotelové recepci denně od 9 do 21 hodin. Usměvavý Krokus-team vám je vždy k dispozici!

Hotel Krokus *, pošta Pec pod Sněžkou čp. 189, PSČ 542 21, majitel ing. Miloslav Kopecký, tel.: 499 896 961, fax: 499 896 962, e-mail: hotel.krokus@iol.cz, www.hotelkrokus.com, Domluvíte se německy i anglicky.**

Vybrané a doporučené služby vycházejí z názoru redakce Veselý výlet na vývoj zdejší turistiky. Naše kritéria pro jejich výběr a hodnocení provozovatelů jsou především serióznost a stálá kvalita služby, stav objektu a jeho soulad s horskou krajinou, určitá výjimečnost v území. Jsme si vědomi, že výběrem služeb přebíráme i odpovědnost za jejich kvalitu a že ta je i známkou kvality našich novin. Proto se setkáváte v tomto vydání Veselého výletu s osvědčenými službami z předchozích vydání. Veselý výlet jsme mohli vydat především zásluhou zdejších měst a obcí a za podpory právě těch podnikatelů, kteří doporučované služby provozují. Těšíme se na vaši spokojenost a zároveň vás chceme požádat o naši podporu. Až je navštívíte, zmiňte se, že jste se o nich dověděli právě v našich novinách. Děkuje.

Redakce

Pokud jste přijeli do Pece pod Sněžkou strávit aktivní dovolenou spojenou s pohybem a poznáváním nejvyšších hor v České republice, máte řadu možností. S malými dětmi na saních se vydejte stále projetou cestou do Obřího dolu, před koncem zimní cesty u kapličky je příjemná restaurace Pod Sněžkou. Další saněmi sjíždí cesta vede do Zeleného dolu, končí u pravého horského hostince Jelení louky. Z Velké Úpy dojedete za hodinu na horskou farmu Sosna na Valšovkách. Delší jízda na saních do Velké Úpy vás čeká od oblíbených Růžohorek, kam se dostanete rovněž sedačkovou lanovkou na Sněžku. Desítky kilometrů kvalitně upravených tras pro klasické i bruslicí běžkaře najdete mezi Portáškami a Pěnkavčím Vrchem a na druhé straně údolí především okolo Krkonošské lyžařské cesty v oblasti Světlé a Černé hory. Zdejší síť lesních cest umožňuje různé varianty krátkých i dlouhých okruhů. Na celodenní túru se vydejte na nejvyšší hřebeny.

NA BĚŽKÁCH Z PECE K PRAMENI LABE

Téměř padesátikilometrový a přitom nenáročný okruh přes hlavní krkonošský hřeben patří k našim nejoblíbenějším túrám. Na zajímavý výlet se vydáme kdykoliv, skutečně nebezpečné jsou pro běžkaře na hřebenech jen dva druhy povětrnosti - silný vítr se sněžením a ledovátka. Hned první lanovkou v osm hodin vyjedeme alespoň na mezistanici Růžová hora a přes Sněžku se dostaneme na Cestu přátelství vyznačenou červenou značkou a tyčemi. Od Slezského domu kolem Poledních kamenů k Malému Šišáku jedeme po polské straně. Nejsou tu náročná stoupání, někdy bývá ošemetný sjezd ke Špindlerovce. Při zhoršeném počasí zabojíme na první únikovou cestu do Špindlerova Mlýna. Jinak stoupáme dál mírně k Petrovce, kde se zastavíme na lehkou palačinku s ovocem. I odtud můžeme sjet do Špindlu. Táhlý výstup na Vysoké Kolo prochází kolem Divčích a Mužských kamenů. Závěrečný úsek před boudou U Sněžných jam vede svahelem v létě uzavřeným. Pohled do hlubiny nejskalnatějších ledovcových karů v Krkonoších nám musí stačit, protože bouda na polské straně hranice nenabízí služby turistům. Příjemný sjezd nás zavede kolem Violiku ke křižovatce v České budce, kde ovšem žádná stavba není. Opustíme hraniční cestu a zahneme k nedalekému prameni Labe. Dlouho do jara sice žádnou vodu neuvidíme, ale vznik evropského veletoku poznáme podle vysokého rozcestníku. Ještě před křižovatkou U čtyř pánů se napojíme na pravidelně upravovanou Krkonošskou lyžařskou cestu od Vosecké boudy, která nás povede přes Vrbatovu boudu s dobrým občerstvením na Zlatém návrší dál na Místečky a po modré turistické sjezdovce do Špindlerova Mlýna. Podle času na hodinách si tu zpravidla dáme jen kávu, protože poslední lanovka na Pláň jede ve čtyři odpoledne. Kdybychom ji nestihli, protáhne se nám výstup přes Krásnou Pláň o celou hodinu. Takhle od horní stanice lanovky pohodlně přejedeme k loveckému srubu, kde začíná „kopec pravdy“ při táhlém stoupání přes Klínové boudy k Bufetu Na Rozcestí. Do Pece sjedeme buď přímou cestou od Výrovky nebo přes Liščí horu a Zahrádky. Na nejkratší sjezd po úzké cestě přes Severku jsme si už dlouho netroufli.

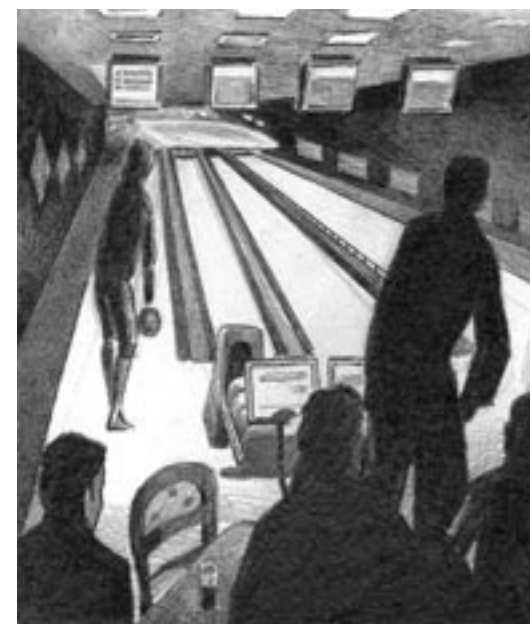
VEČER NA BRUSLÍCH

V Peci se na dvou místech bruslí na přírodním ledu. Hřiště s večerním osvětlením, brankami i ochrannými sítěmi najdete u Boudy Máma v Růžovém dole nedaleko spodní stanice lanovky na Sněžku. Za druhou ledovou plochou se vypravíte k Lesní boudě od horní stanice lyžařského vleků Zahrádky nebo lanovky Hnědý Vrch. Na obou místech si můžete půjčit brusle, u Lesní boudy i hokejku a puk. Je-li vás více, rezervujte si čas pro přátelské utkání. Na obou místech najdete i občerstvení.

NA BOWLING

Čtyři sportovní dráhy ve světové kvalitě najdete v Bowling baru Brunswick nedaleko hotelu Horizont. Otevřeno je denně od jedenácti nejméně do dvaadvaceti hodin. V plné sezóně doporučujeme telefonickou rezervaci na čísle 605 213 695. Uprostřed Velké Úpy jsou dvě bowlingové dráhy v Ball Bar Koule.

www.pecpodsnezkou.cz

KDYŽ NA HŘEBENECH HOŘELO

Až s podivem dřevěné horské boudy, zranitelné především v zimě, netrpěly zničujícími požáry příliš často. Stálá hrozba naučila boudáře opatrnosti, proto na hřebenech Krkonoš boudy hořely především při zlomových historických událostech. Několik domů vzplálo před druhou světovou válkou a další po převzetí konfiskovaného majetku v roce 1945. Strohé, ale výstižné záznamy v kronice Pece pod Sněžkou kroni-

Luční bouda † 2. října 1938

Richterova bouda † 5. října 1938

Havlova bouda vlevo † 17. října 1946, hotel Výrovka vpravo † 6. února 1947

káře Josefa Šourka vypráví o nezkoušenosti a nezodpovědnosti nových správců a uživatelů. Tak Pec pod Sněžkou a její okolí přišly o řadu známých horských bud, z nichž některé nebyly obnoveny.

V září roku 1938 československá armáda očekávala útok Němců i v Krkonoších. Kromě nedokončeného opevnění mobilizované vojsko obsadilo pozice v horském terénu, boudám se většinou vyhnulo. Teprve při nařízeném ústupu po mnichovské dohodě velmocí shořela 2. října na Bílé louce slavná Luční i nedaleká Rennerova bouda. Nikdy se nepodařilo určit žháře, ale okolnosti ukazovaly na československé vojáky. Záře z požáru byla vidět až dole v Peci a místní mluvili o „české kultuře spálené země“. Kdyby tušili, co německá armáda předvede již o rok později v Polsku. Během války říšské úřady nařídily na náklady Protektorátu Čechy a Morava obnovit Luční boudu. I novou Rennerovku stavbaři téměř dokončili, ale protože to nestihli do konce války, hrubou stavbu později rozebrali a materiál odvezli. Při mobilizaci v roce 1938 hořelo dvakrát také u Obří boudy. V noci 22. září oheň zničil prodejní stánek Alfreda Hofera, další noc vzplála sousední prodejna suvenýrů Rudolfa Adolfa. Tehdy se tu i střídalo a všichni věděli, že šlo o pomstu nacistů za loajalitu stánkařů k Čechům. Richterova bouda hořela 5. října 1938 a přestože se majitelé Bönschové z Velké Úpy, jako v případě Luční a Rennerovy boudy, snažili svěst vinu na československou armádu, neuspěli. Richterovu boudu obnovilo ministerstvo školství až v roce 1952.

Na Výrovce stála dlouho jen provizorní budka s hrdým názvem Hotel Výrovka. Nejprve v plátěném a později kamenném přístřešku prodávala kolemjdoucím občerstvení a suvenýry Marie Steinerová z Velké Pláně v Peci. V roce 1927 tu lyžařský odbor Svazu československých důstojníků vystavěl roubený horský hotel Výrovka a zároveň ve stejném stylu tehdejší Ministerstvo národní obrany vojenskou výcvikovou základnu. Dostala jméno Havlova bouda podle generála ženijního vojska, který stavbu prosadil. Oba dřevěné domy během války pro německou armádu spravovali Bönschové z Luční boudy a v roce 1945 se sem vrátil předválečný správce Jan Duben. Podle pamětníků byl poctivým boudářem, ale neměl šťastnou ruku při volbě personálu. Když domovník 17. října 1946 rozehrál v garáži ohněm v koksovém koši zamrzlé pásové vozidlo, Havlova bouda vzplála. Hasiči z Pece se k požáru dostali rychle a podařilo se jim zachránit alespoň chodbou propojený hotel Výrovka. Ve stejný den na polské straně nad Velkým stavem za nejasných okolností vyhořela slavná a přepychová Bouda Prince Heinricha. Ještě dnes procházíte přes její zbytky při túře po Cestě přátelství. Hasiči se na Výrovku vrátili už za šestnáct týdnů. Mladý pomocník domovníka se rozhodl v podkroví rozehrát zamrzlé topení a když si odskočil na oběd nechal v provozu benzinový hořák. Kolemjdoucí lyžaři už jen stačili varovat lidi uvnitř, že jim hoří střecha nad hlavou. Hasiči kvůli nedostatku vody pouze vynes-

Liščí bouda † 13. dubna 1948

li několik předmětů z jídelny. Zásoby koksů potom hořely ještě několik týdnů. Ze sousední kůlny vznikla provizorní, ale mnoho let velmi oblíbená útulna Výrovka, známá sněhovým přístupovým tunelem a pětadvacet let i obětavým boudářem Jurou Pochmanem. Původce požáru tehdy sice zatkl, ale po krátké době mladíka bez postihu propustili. Příběh boudáře Jana Dubna, který při požárech na Výrovce přišel o všechny majetek, dramaticky pokračoval na protější Liščí hoře. Novou Výrovku dostavěli až v roce 1991.

Nejvýše položenou letní boudu na Liščí louce už před rokem 1900 přeměnil Karl Zinnecker na hostinec Liščí bouda. Poté co horský dům v roce 1908 koupil Johann Fischer, vznikla postupným přístavováním jedna z největších staveb na hřebenech Krkonoš. Jan Duben tu prožil první zimní sezonu okoušenou komunistickým pučem v únoru 1948, který oddálil všemi nájemci očekávanou privatizaci konfiskovaných hotelů a pensionů do nedohledna. Požár Liščí boudy s šestaosmdesáti pokoji propukl 13. dubna v noci kolem druhé hodiny. Paní Anna Pithartová ještě po pětadesáti letech vzpomínala na zájezd své páté třídy obecné školy z Holic, kdy se jako první probudila a burcovala ostatní křikem „HORÍ!“. Jen v tom, co měly děti na sobě se dostaly ven a často bosé prošly sněhem do sousední Lyžařské boudy. Pamětnice jen litovala později ztraceného stříbrného náramku, který za záchranu lidí v Liščí boudě dostala. Hůř dopadl správce Jan Duben, který za tři shořelé horské boudy strávil tři roky ve vězení. Josef Šourek v kronice připomněl zvěsti o umyslém založení požáru personálem, které po Peci tehdy kolovaly. Liščí bouda bývala učiněným muzeem, jak by řekl Trautenberk v Krkonošské pohádce. Původní majitelé získali od sousedů spoustu malovaného nábytku, staré předměty z hospodářství i kuchyně, bohužel shořely i staré návštěvní knihy. Kronikář k tomu jen poznamenal: „Ne všechny cenné starožitnosti zničil oheň, ztratily se i vynesené předměty.“ Místo po slavné Liščí boudě připomíná už jen zarostlá plošina s vysokým rozcestníkem.

Jiným příběhem jsou požáry původních horských chalup na Studničních domcích v Modrém dole. Milovník Krkonoš a propagátor zimní i letní turistiky profesor trutnovského gymnázia Bohumil Kovář na sebe v roce 1945 nechal zapsat hned dvě opuštěná stavení. V roce 1919 obě letní boudy koupil od hospodářů z Velké Úpy lékař z Berlína Richard Uebe a přeměnil je na Skihoř, tedy Lyžařský dvůr. Jezdila sem především studentská mládež, na což po válce navázal i profesor Kovář. Nepočítal s nezodpovědností mladých lyžařů, kteří obě původní chalupy z nedbalosti zapálili. První shořela po poledni 26. ledna 1950 při hře na dobývání a hájení „hradu“, druhou nazývanou Studánka zapálila krátko po půlnoci 3. února 1954 nadmiru roztopená kamna v podkroví. Profesor byl přítomen a při hašení utrpěl těžké popáleniny, z kterých se dlou-

Studánka v Modrém dole † 3. února 1954

ho léčil v trutnovské nemocnici. Tehdy shořelo i mnoho párů skvělých jasanových lyží snesených sem z mnoha míst v okolí. Chalupu Studánka později obnovili ve skromnějším provedení i stylu. Jinou letní boudu na Studničních domcích si v roce 1947 zapsala profesorka Pradáčová. Od ní chalupu nazvanou Děvin získalo v roce 1950 pro rekreační pobyty dívek gymnázium Trutnov. Jistě poučení osudem sousedních stavení Děvin využívají studenti s opatrností dodnes. Profesor Kovář by měl radost, že zdejší prostředí vychovalo mnoho milovníků Krkonoš z tolika generací studentů.

Záře nad lesem při požáru Studánky podle kronikáře Šourka přilákala i návštěvníky z nedaleké Modrodolské boudy. Netušili, že další poválečný požár z nedbalosti vypukne za tři týdny právě v jejich stavení. Velký ubytovací hostinec přistavěl v roce 1926 v osadě Modrý Důl ke své chalupě hospodář Vinzenz Meergans. Od roku 1948 se Modrodolská bouda přeměnila jako řada jiných významných krkonošských horských bud na zotavovnu Revolučního odborového hnutí. Součástí organizovaného programu bývaly přednášky o přírodě a práci Horské služby. Při té poslední v Modrém Dole se 23. února 1954 sešli všichni hosté, personál i „požární služba“ v hlavní jídelně. Mezi tím od věcí sušených u kamen vznikl v podkroví požár, v následné panice zprvu nikdo neorganizoval hašení, ale každý se snažil zachránit své osobní věci. Přítom v domě byl dostatek hasících prostředků, lidí i tekoucí vody. Hasiči s koňským povozem s hadicemi a pásovým vozidlem se stříkačkou se sněhem prodrali do Modrého Dolu brzy, ale oheň již prohořel střechou a zničení boudy nemohli zabránit. Modrodolská bouda už nebyla obnovena, jen v někdejší prádelně zůstal ještě po mnoho let bydlet v trvale provizorních podmínkách major prvorepublikové armády, první vlekář v Peci, zakládající člen Horské služby a skvělý člověk Bedřich Horák. V dalších letech už na hřebenech hořelo jen výjimečně. V okolí Pece zanikla ještě Klínová bouda v roce 1970 a naposledy Bobí bouda na Lučinách posledního října 1999.

Dovolte nám malý dovětek. Minulý květen jsme dokončovali stavbu nového roubeného domu ve Vavřincově dole ve Velké Úpě, když vzplála již uzavřená střecha. Obávali jsme se, že celý dřevěný dům shoří, ale rychle přijeli hasiči z Velké Úpy, Maršova a z Trutnova a požár uhasili. I s touto zkušeností jsme uvítali stavbu nové hasičské zbrojnice v Peci pod Sněžkou, která vylepšila zázemí dobrovolných hasičů. Přestože jsou v Trutnově, ve Vrchlabí a v Jilemnici profesionální požární týmy, mnoho práce zbývá na dobrovolné hasiče v obcích. Jen kdyby naše jinak nešetrné vlády konečně razantně investovaly do nové techniky a vybavení, které je nejen u většiny krkonošských hasičských sborů zastaralé. Vedle požárů stále častější povodně dokazují nepostradatelnost dobře motivovaných, vycvičených a vybavených dobrovolníků.

Modrodolská bouda † 23. února 1954

NA KOLO I V ZIMĚ

Moderní způsob života nám kromě příjemných věcí přináší omezení fyzicky namáhavých aktivit a rezignaci na pravidelný pohyb, může vážně ohrozit naše zdraví. Miliony lidí poznaly, jak prospěšná a zábavná je jízda na silničním nebo horském kole. Cyklistika ve všech podobách je v posledních desetiletích neúčinnější aktivitou pro zdravé srdce a plíce, která zároveň šetří naše klouby a šlachy. Jestli patříte mezi její vyznavače, řešíte jak překlenout dobu, kdy venku nejde jezdit kvůli počasí nebo krátkým zimním dnům. I pro vás už před dvaceti lety vznikl a před deseti lety se celosvětově rozšířil spinning neboli jízda na stacionárním kole. Projížďka na moderním rotopedu není náhražkou, ale doplňkem cyklistiky. Dobře vybavené spinningové centrum najdete ve sportovním areálu hotelu Horizont.

Spinningová vyjížďka

Nejzábavnější a neúčinnější jsou lekce spinningového programu připravené instruktorem. Ve spinningovém centru Horizont je sedm strojů. Při kolektivním ježdění s hudbou se lépe donutíte držet tempo, motivaci zvednou i pokyny dobrého instruktora a jím připravená „trasa vyjížďky“. Spinning je kombinací stylu jízdy, rytmu šlapání a zátěže. Instruktor předem připraví hudbu třeba na hodinovou jízdu, podle které jedete rovinou v sedle, jízdu do kopce v sedle nebo šlapete do kopce ve stoje. Náročnější jezdci končí jumpingem nebo sprintem. Zároveň se střídá silová jízda s pasážemi rychlého kmihu nohou. Je těžké udržet stejný rytmus i při zvyšování zátěže, asi jako když jedete stejným rytmem z Pece na Výrovku. Spinning je pro zájemce v každém věku a v každé kondici. Na cyklotrenažérech jezdí profesionální sportovci i babičky, zátěž si určujete sami. Pro posilování se nemusíte učit složité pohyby, sestavy a zvláštní návyky. Skupinové ježdění je vždy v pondělí, středu a v pátek od 19. hodiny, je dobré přijít včas, převléknout se do sportovního a nastavit si posez na stroji. Projet se můžete kdykoliv individuálně. Spotřebujete dost vody na pití, ručník dostanete. Spinningové centrum má dokonalou klimatizaci.

Sportovní a relaxační centrum v hotelu Horizont

Známý hotel Horizont nabízí v Peci pod Sněžkou kromě ubytování aktivní program jako doplněk k lyžování i odpočinkovému pobytu.

Centrum je dostupné i neubytovaným hostům. Odborní pracovníci vám poradí se skladbou programu, v recepci si telefonicky i osobně rezervujete konkrétní termín. V hlavní sezóně je objednání především fyzioterapeutických a masážních služeb nutné. Do sportcentra vstoupíte buď přes mokré šatny do solária, sauny, bazény a whirlpoolu nebo suchou šatnou navštívíte fitness. Dva ricochetové a jeden squashový kurt patří k nejlepším v ČR. Klidněji si zacvičíte na 12 různých strojích v posilovně, spinningové centrum je novinkou. Soutěživé typy uvítají veslařský trenažér, kde porovnají svůj výkon s ostatními hosty. Posilovnu se zrcadlovou stěnou využívají také skupiny aerobiku, ke kterým se mohou přidat i příchozí. Spíš pro zábavu než pro sportování je dráha s klasickými českými kuželkami. Bar využívají hosté v mokré i suché části.

Velký zájem o fyzioterapeutické služby hotelu Horizont přináší jejich stále rozšiřování. Fyzioterapeuti a maséři obsluhují hosty až na čtyřech oddělených lehátkách. Měkkými a mobilizačními technikami uvolňují zvýšené napětí svalů, šlach a blokády kloubů a páteře. Při cvičení na gymnastických míčích a labilních plochách se uvolňují a posilují svaly potřebné ke správnému držení těla, zlepšení vaší rovnováhy a svalové koordinace. Při reflexních masážích vám fyzioterapeut nabídne malou nebo velkou sestavu. V přesném pořadí po reflexních drahách provede důkladnou suchou masáž šíje a hlavy, u velké sestavy i zad, se zaměřením na vaše problematické partie. Tím se liší od normální masáže, kterou si tu dáte spíš před nebo častěji po sportovním výkonu. Ještě zajímavější bývá reflexní masáž plosek nohou. Zkušený masér správně vyhodnotí stav nervových zakončení na vašich chodidlech a podle jejich napětí pozná v jakém stavu jsou jednotlivé orgány. Po akupresurních hmatech se vám uleví a docílíte celkové harmonizace těla.

Na klouby, páteř a bolestivá místa na celém těle se přikládají zahřáté rašelínové zábaly ve speciální folii. Zato bahno z Mrtvého moře se nanáší přímo na vaši kůži. Při obou metodách probíhají biologické procesy blahodárně působící na namožené nebo bolavé partie těla. Podobné účinky má vířivá či perličková koupel v lázni s přísadou soli z Mrtvého moře. Při jiné proceduře suchý zábal oxidu uhličitého vede ke zvýšenému prokrvení tkání, lepší látkové výměně, odstraňuje stres, zlepšuje spánek a navozuje pocit životní pohody. Léčebný účinek přístroje Lymfovenu ocení hosté s potížemi krevního oběhu dolních končetin. Úplně jinou funkci očekáváte od laserové masky. Je neúčinnější metodou čištění pleti především ve tváři a výrazně zvyšuje účinek hydratačních krémů. Stejný přístroj se tu používá k zahlázení jizev a celulitidy.

Po příjemných chvílích zajděte do jedné ze tří restaurací. Speciální Clubu 18 v nejvyšším poschodí hotelu jsou michané nápoje, ve čtvrtém patře je Havana club a v přízemí caférestaurant s výběrem stovky především přívlastkových moravských vín.

Sportovní a rehabilitační centrum hotelu Horizont v Peci pod Sněžkou (PSČ 542 21), tel. 499 861 111, fax 499 861 444, e-mail: hotel@hotelhorizont.cz, www.hotelhorizont.cz, je otevřené denně od 7.30 do 11.30 a od 13.00 do 22.00 hodin, v plné sezóně doporučujeme rezervaci. Domluvíte se i německy, anglicky.

Autobusy ČSD dopravovaly lyžaře od speciálních skivlaků do krkonošských středisek již před osmdesáti lety.

VLAKEM DO PECE NA LYŽE!

Osvědčený provoz lyžařských vlaků z předválečných a poválečných let už v loňské sezóně obnovilo partnerství Českých drah a lyžařského areálu Ski Pec. Z centra Prahy dojedete do Trutnova jedním ze tří přímých vlakových spojů přes Hradec Králové již za 3 hodiny! Po příjezdu vlaků do Trutnova pokračují cestující ČD pohodlně návazným „rychlíkovým“ skibusem přímo k vlekům na Javoru v Peci pod Sněžkou. Ten je určený výhradně cestujícím ČD a je zdarma. Pohodlí a prostor ve vlaku, kde je přeprava lyží, snowboardů, bobů a sáněk na rozdíl od přepravy v autobusech zdarma, ještě umocňuje bezpečnost a bezstarostná jízda v porovnání s přeplněnými silnicemi a nevyžaduje nutnost dalších výdajů za parkování automobilu ve skiareálu. Zvýhodněné jízdné pro cesty do Trutnova z kterékoliv stanice nebo zastávky ČD nabízí nově jízdenka VLAK+. Cestu rychlíkem z Prahy a zpět s návazným skibusem do Pece pořídíte za 224 Kč, v jednom směru tedy zaplatíte pouze 112 Kč. Při použití pohodlnějších vagonů první třídy vás stojí jedna cesta z Prahy do Trutnova s Kilometrickou bankou ČD 195 Kč. Z Hradce Králové přes Trutnov do Pece dojedete s jízdenkou VLAK+ za 88 Kč. Ta je platná pro zpáteční cestu jen při označení razítkem Ski Pec buď u řidiče skibusu nebo v pokladně Ski Pec na Javoru. Od 5. ledna do 6. dubna 2007 odjíždí z Prahy hlavního nádraží rychlík 653 do Trutnova každý pátek ve 14.11 hodin, z Hradce Králové má odjezd v 16.04, do lyžařského areálu Ski Pec dorazíte po 18. hodině na večerní lyžování. Z Hradce Králové vyjedte vlakem na lyže i na jeden den, nejlépe v sobotu, kdy se střídají turnusy a sjezdovky jsou nejvolnější. Spěšný vlak 1780 odjíždí v 7 hodin, v Trutnově navazuje o půl deváté bezplatný skibus a v Peci u Javoru jste hned po zahájení provozu vleků v 9 hodin. Zpět odjíždí skibus v sobotu a neděli v 15.50 od vleku Javor k odpolednímu rychlíku 656, který odjíždí z Trutnova v 16.40 směrem Hradec Králové a Praha. Tento skibus jezdí od 7. 1. do 9. 4. 2007. Bližší informace najdete na www.cd.cz/ skivlaky nebo ve stanicích ČD. (s využitím podkladů Petra Štěpánka a Aleše Kučery)

1 Javor I - samoobslužný vlek s unašeči pro 2 lyžaře, délka 1019 m, převýšení 246 m, kapacita 1060 osob/hod., středně náročná sjezdovka

2 Javor II - samoobslužný vlek s unašeči pro 2 lyžaře, kap. 1060 os., večerní lyžování

3 Hnědý Vrch - čtyřsedačková lanovka, délka 1200 m, převýšení 315 m, kap. 1370 os., středně náročná a nová náročná sjezdovka

4 Vysoký Svah (Smrk) - samoobslužný vlek s unašeči pro 2 lyžaře, délka 812 m, převýšení 150 m, kap. 1000 os., snadná sjezdovka

5 Zahrádky I - vlek s obsluhou, unašeče pro 2 lyžaře, délka 895 m, převýšení 225 m, kap. 1000 os., středně náročná sjezdovka

6 Zahrádky II - samoobslužný vlek s unašeči pro 2 lyžaře, délka 490 m, převýšení 105 m, kap. 1060 os., středně náročná sjezdovka

7 Klondike - samoobslužný vlek s teleskopickými unašeči pro 1 lyžaře, délka 360 m, převýšení 60 m, kap. 900 os., snadná sjezdovka

8 Zahrádky III (U lesa) - samoobslužný vlek s teleskopickými unašeči pro 1 lyžaře, délka 350 m, převýšení 60 m, kap. 560 os., snadná sjezdovka, večerní lyžování

9 Na muldě - samoobslužný vlek s teleskopickými unašeči pro 1 lyžaře, délka 550 m, převýšení 100 m, kapacita 800 os., středně náročná sjezdovka, snowpark pro snowboardisty

10 ESO - samoobslužný vlek s teleskopickými unašeči pro 1 lyžaře, délka 320 m, převýšení 115 m, kapacita 620 os., středně náročná sjezdovka, večerní lyžování

SKT	Hlavní sezóna 25. 12. 2006 - 18. 3. 2007		Mimo sezóna 1. 11. 2006 - 23. 12. 2006 19. 3. 2007 - 22. 4. 2007	
	dospělí	děti	dospělí	děti
1 jízda	40			
1 jízda LD Hnědý vrch	70			
dopoledne 9.00 - 13.00 h.	410	260	360	230
od 11.00 hod.	450	280	390	240
od 12.00 hod.	370	230	330	200
od 13.00 hod.	350	220	300	190
1 den	550	360	480	310
2 dny	1060	570	930	500
3 dny	1530	820	1330	710
4 dny	1990	1070	1730	930
5 dnů	2380	1270	2070	1110
6 dnů	2780	1490	2400	1290
7 dnů	2900	1560	2530	1360
5 ze 6	2400	1290	2100	1120
5 ze 7	2500	1320	2130	1150
sezóna bez več. lyžování	7000	5000	7000	5000
sezóna s več. lyžováním	9000			
1 den senioři (nad 70 let)	100			
večerní lyžování Javor 17.00/17.30 - 21.00 hod.	250			
vlek Javor - 1 den	450			
večerní lyžování Zahrádky III, Eso, večer do 21.00 hod.	150			

V Peci pod Sněžkou je ze tří tuzemských pétihvězdičkových středisek nejlevnější lyžování. Jednodenní lyžaři zaparkují od 7. ledna zdarma v době od 7 do 22 hodin na části parkoviště Zelený Potok na 200 parkovacích místech. Cena týdenního parkování byla v Peci snížena na 600 korun, denní na ostatních parkovištích stojí 120 korun. Na Hnědém Vrchu najdete novou šestisetmetrovou sjezdovku. Klesá prudce po spádnicí od horní stanice čtyřsedačkové lanovky a proto má v lyžařské terminologii označení černá. Už od příští zimy bude i tuto trať, stejně jako všechny ostatní sjezdovky v areálu, pokrývat umělé zasnežování. Dva starší vleky na Klondike uprostřed Zahrádek nahradil jeden moderní se stejnou kapacitou. Pozor, na tomto oblíbeném cvičném kopci už není pokladna. Jízdenky koupíte u dolní stanice vleků Zahrádky a Javor, kde letos nově zaplatíte i běžně užívanými platebními kartami. Chcete-li během pobytu poznat všechna čtyři východokrkonoská lyžařská střediska, kupte si nově rozšířený skipas Skiařena Krkonoše, zahrnující vedle SKI Pec také hlavní sjezdovky ve Velké Úpě, v Malé Úpě a v Janských Lázních. Pro bezpečnost lyžařů přibýly především v místech propojení sjezdovek bezpečnostní síť.

FIS WORLD CUP VE SKICROSSU OPĚT V PECI POD SNĚŽKOU

Loňský závod světového poháru ve skicrossu se v Peci opravdu povedl. Krásné počasí přilákalo hodně diváků. Český mistr světa a vítěz světového poháru v této disciplíně akrobatického lyžování Tomáš Kraus postupoval do dalších kol vždy z prvního místa. Finálovou jízdu bezpečně vedl a vše vypadalo jednoduše. Na schodech těsně před posledním skokem si při vjezdu z ostrého slunce do stínu nečekaně „tvrdě ustlal“ a skončil celkově čtvrtý. Pro vítězství si tak dojel Francouz Enak Gavaggio, další Čech Stanley Hayer skončil pátý. Tomáš Kraus přesto získal křišťálový globus i za tento ročník světového poháru. Závod žen v Peci suverénně vyhrála Ophélie Davidová z Francie. Spokojená FIS za vydařený podnik přidělila další závod světového poháru ve skicrossu v roce 2007 opět na sjezdovku v Peci. Proto se 2. února Tomáš Kraus pokusí v domácím prostředí o opravu. Trať povede po celé sjezdovce Javor a bude ještě náročnější než vloni, kdy ji fináloví závodníci z deseti zemí hodnotili jako velmi těžkou. O čtrnáct dní později se 17. a 18. února pojede na stejné sjezdovce další vrcholný závod krkonošské sezóny při evropském poháru v boardcrossu. Skicross bude příště olympijskou disciplínou, snowboardový závod v brankách byl na olympiádě i minule. Další snowboardové představení uvidíme 16. a 17. března při SNOWJAM 2007. Závodníci na prknech předvedou stejně jako vloni složité skoky na upravených sněhových můstcích. Večerní akcí bude doprovázet vystoupení živé kapely pro mladší ročníky.

PRAVIDLA CHOVÁNÍ PŘI LYŽOVÁNÍ A JÍZDĚ NA SNOWBOARDU

Jako při silničním provozu je i na sjezdovkách nutné dodržovat jednoduché zásady. Už v roce 1967 Mezinárodní lyžařská federace – FIS schválila pravidla chování při lyžování, naposledy je upravila v roce 2002. Nejsou závaznou právní normou, ale vycházejí ze společných právních zásad pro chování při lyžování v alpských zemích a vyhovují hromadnému provozu v lyžařských areálech. Prosíme, přečtěte si je a poučte i své děti. Lyžařský řidičský průkaz sice nedostanete, ale snížíte riziko úrazu.

Ohled na ostatní lyžaře - ať jste lyžař nebo snowboardista, chovejte se tak, abyste neohrožovali nebo nepoškozovali nikoho jiného na sjezdovce či lyžařských cestách.

Zvládnutí rychlosti a způsobu jízdy - rychlost a způsob jízdy přizpůsobte svému umění, terénním, sněhovým a povětrnostním poměrům i hustotě provozu. Jedte s ohledem na to, kam dohlédnete.

Volba jízdní stopy - pamatujte, že jezdec přijíždějící zezadu volí svou jízdní stopu tak, aby neohrožoval lyžaře a snowboardisty jedoucí před ním.

Předjíždění - je možné ze všech stran, tedy shora, zespodu, zprava i zleva, ale vždy s takovým odstupem, který poskytne předjížděnému dostatek prostoru pro všechny jeho pohyby.

Vjíždění a rozjíždění - chcete-li se po zastavení opět rozjet nebo vjet do sjezdové tratě, přesvědčte se pohledem nahoru a dolů, že tak můžete učinit bez nebezpečí pro sebe a pro ostatní.

Zastavení - vyhýbejte se prudkému zastavení na nečekaném místě, zbytečně se nezdržujte na úzkých nebo nepřehledných místech sjezdové tratě, při pádu uvolněte takové místo co nejrychleji.

Stoupání a sestup - provádejte po okraji sjezdové tratě.

Respektování značek - respektujte značení a signalizaci na vleku, lanovce i sjezdovce.

Chování při úrazech - každý je povinen při úrazu druhé osoby poskytnout první pomoc.

Povinnost prokázání se - jste-li svědek nebo účastník úrazu, ať odpovědný nebo ne, jste povinni prokázat svou totožnost.

Lyžařský areál Ski Pec a.s. patří mezi nejlepší lyžařské sjezdové terény v České republice. Různé náročné a dlouhé sjezdovky jsou před každodenním provozem perfektně upraveny čtyřmi moderními rolbami. Nadmořská výška trati v areálu je v rozsahu 830 až 1215 metrů. Riziková místa v nižších polohách jsou vybavena zasnežovacími zařízeními. V lyžařském areálu je odbavovací systém, který umožňuje volbu různých druhů jízdenek a zároveň lyžování na kterémkoli zdejších vleku. Pronajmout si můžete bezdotykovou čipovou kartu, kterou nemusíte zasouvat do turniketů, ale jen přiložit ke čtecímu zařízení a podle potřeb ji v průběhu zimy

dobíjet. Na obou sjezdovkách Javoru je nejlepší a nejdelší osvětlený terén v České republice. Večerní lyžování začíná hodinu po skončení běžného provozu a trvá podle zájmu až do 21 hodin. Na lyžařském vleku Zahrádky III – U lesa je provozní doba nepřetržitá od 9 do 21 hodin. K usnadnění nástupu na celodenní hřebenové túry jede pouze pro běžkaře a pěší každé zimní ráno od 8.00 do 8.15 lanovka na Hnědý Vrch. Skibusy Z Trutnova, Janských Lázní, Velké Úpy a třech dalších míst Pece zajišťují až k dolní stanici vleků Javor, kromě soboty, kdy kvůli střídání hostů a většímu provozu vozidel končí v centru Pece u autobusového nádraží. V areálu najdete úschovnu zavazadel a lyží, veřejné záchody, skiservis i půjčovny lyží, lyžařské školy, rychlá občerstvení nebo restaurace. Všechny sjezdovky jsou při provozu vleků pod dohledem Horské služby. Aktuální informace o lyžařských podmínkách v Peci pod Sněžkou získáte nejen prostřednictvím panoramatické kamery na ČT 2 denně od 7.50, ale také na internetových stránkách www.skipec.com.

Ski Pec a.s., Pec pod Sněžkou, PSČ 542 21, ředitel František Vambora, tel. vedení areálu 499 736 375 a 499 736 285, fax 499 736 398, provozní doba 9 – 16 hodin, od 15. 2. 2007 do 16.30, e-mail: info@skipec.com, www.skipec.com. Info ubytování 499 861 111, 499 736 280.

TRASA PEC POD SNĚŽKOU - JANSKÉ LÁZNĚ

Pec pod Sněžkou (Javor)	8.15	9.00	9.45	10.30	12.30	14.00	15.45	16.30
Velká Úpa (náměstí)	8.25	9.10	9.55	10.40	12.40	14.10	15.55	16.40
Velká Úpa (Alamo)	8.28	9.13	9.58	10.43	12.43	14.13	15.58	16.43
Křižovatka (hospoda)	8.32	9.17	10.02	10.47	12.47	14.17	16.02	16.47
Temný Důl (Veselý výlet)	8.36	9.21	10.06	10.51	12.51	14.21	16.06	16.51
Horní Maršov (most)	8.40	9.25	10.10	10.55	12.55	14.25	16.10	16.55
Maršov 1 (Prom)	8.45	9.30	10.15	11.00	13.00	14.30	16.15	17.00
Janské Lázně (Lesní dům)	8.50	9.35	10.20	11.05	13.05	14.35	16.20	17.05
Janské Lázně (Lanovka)	8.55	9.40	10.25	11.10	13.10	14.40	16.25	17.10

TRASA JANSKÉ LÁZNĚ - PEC POD SNĚŽKOU

Janské Lázně (Lanovka)	8.15	9.00	9.45	10.30	12.30	14.00	15.45	16.30
Janské Lázně (Lesní dům)	8.20	9.05	9.50	10.35	12.35	14.10	15.55	16.40
Maršov 1 (Prom)	8.25	9.10	9.55	10.40	12.40	14.13	15.58	16.43
Horní Maršov (most)	8.30	9.15	10.00	10.45	12.45	14.17	16.02	16.47
Temný Důl (Veselý výlet)	8.34	9.19	10.04	10.49	12.49	14.21	16.06	16.51
Křižovatka (hospoda)	8.38	9.23	10.08	10.53	12.53	14.25	16.10	16.55
Velká Úpa (Alamo)	8.42	9.27	10.12	10.57	12.57	14.30	16.15	17.00
Velká Úpa (náměstí)	8.45	9.30	10.15	11.00	13.00	14.35	16.20	17.05
Pec pod Sněžkou (Javor)	8.55	9.40	10.25	11.10	13.10	14.40	16.25	17.10

v provozu do 18. 3. 2007

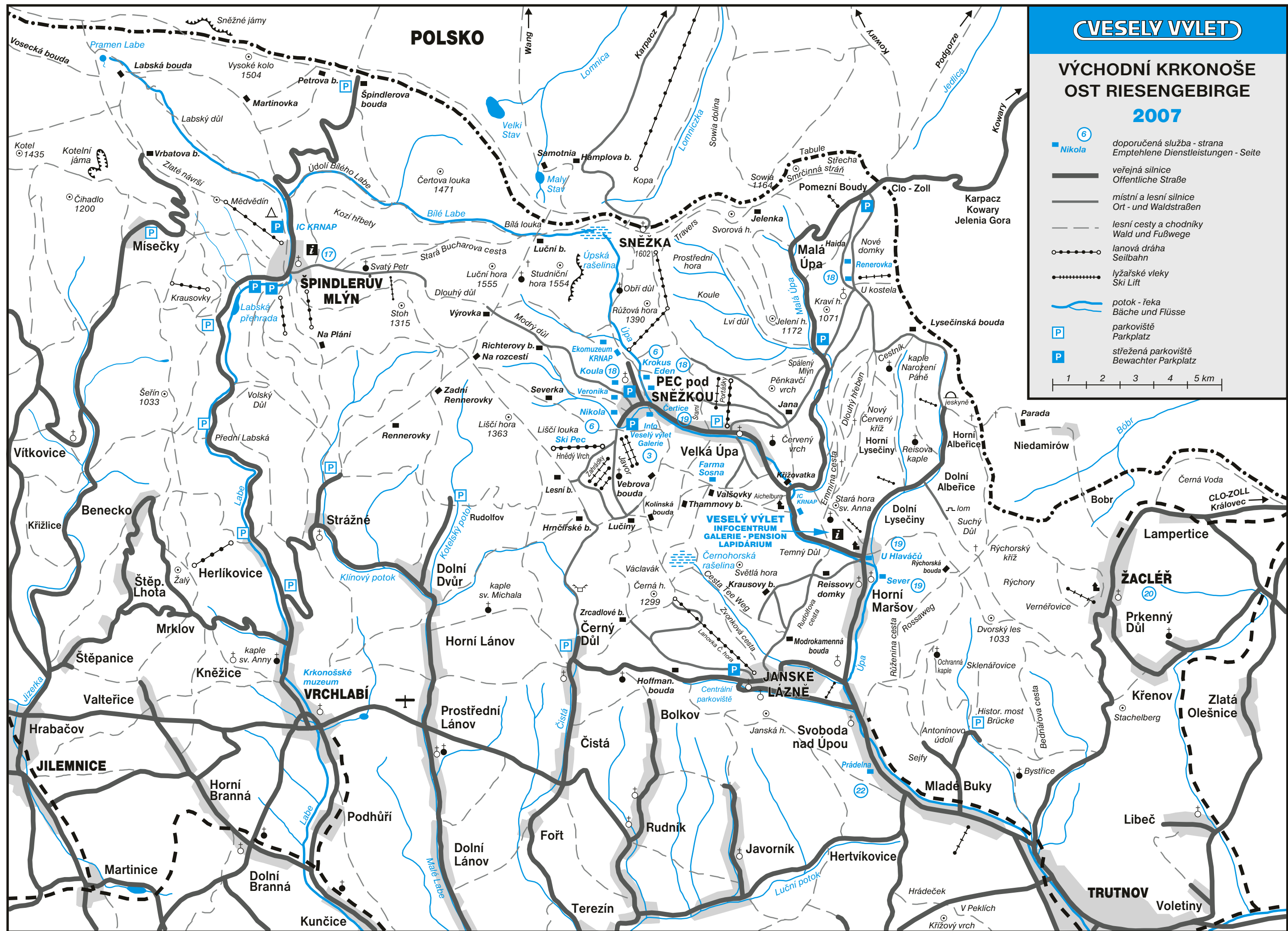
SKIBUS 690910 Trutnov-Svoboda n.Úpou-Dolní Malá Úpa-Pec p.Sněžkou-Pec p.Sněžkou,JAVOR Platí od 25.12.2006 do 18.3.2007

Přepravu zajišťuje : OSNADO spol. s r.o., Stará Paka, J. Tůmy 170, tel. 499404778, 499404788, informace 499736380, 499811286, fax 499404785
Linka v režimu zvláštní vnitrostátní linkové dopravy.

km	TČ	1	3	5	7	9	11	13	17	19	21	23	25	27	29	31				
0	1	od	Trutnov, Horská aut.nádr.	...	8.00	...	...	...	...	...	...	...	...	...	16.15	...				
3	2	Trutnov, Hor. Staré Město Zel. louka	...	8.05	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	16.20	...				
8	3	Malé Buky, žel. st.	...	8.10	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	16.25	...				
11	4	Svoboda n.Úpou, aut.nádr.	...	8.15	...	...	...	10.00	...	...	...	...	...	...	16.28	17.30				
12	5	Svoboda n.Úpou, Maršov I	...	8.18	...	...	...	10.03	...	...	...	...	...	...	16.30	17.31				
13	6	Svoboda n.Úpou, Maršov II	...	8.20	...	...	...	10.05	...	...	...	...	...	...	16.32	17.32				
15	7	Horní Maršov, Maršov III	...	8.22	...	...	...	10.07	...	...	...	...	...	...	16.34	17.34				
15	8	Horní Maršov, most	...	8.25	...	...	...	10.10	...	...	...	...	...	14.10	...	16.35	17.35			
16	9	Horní Maršov, Temný Důl, Veselý výlet	...	8.30	...	...	...	10.15	...	...	...	...	...	14.15	...	16.40	17.40			
17	10	Horní Maršov, Temný Důl, Jáv.	...	8.31	...	...	...	10.16	...	...	...	...	...	14.16	...	16.41	17.41			
17	0	Dolní Malá Úpa, Spálený Mlýn	...	8.33	...	...	...	9.00	...	...	...	...	12.30	...	15.30	...				
18	1	Dolní Malá Úpa, most	...	8.35	...	...	...	9.02	...	...	...	...	12.32	...	15.32	...				
18	2	Pec p. Sněžkou, Velká Úpa, kníž. Malá Úpa	...	8.38	...	...	...	9.05	...	...	...	...	12.35	...	15.35	...				
19	3	Pec p. Sněžkou, Velká Úpa, Vavřincův Důl	...	8.39	...	...	...	9.10	...	...	...	...	12.40	...	15.40	...				
20	4	Pec p. Sněžkou, Velká Úpa, Barrandov	...	8.40	...	...	...	9.13	...	...	...	...	12.43	...	15.43	...				
21	5	Pec p. Sněžkou, Velká Úpa, nám.	...	8.45	...	9.10	...	9.15	...	...	...	...	12.45	13.30	14.30	14.45	15.45	16.50	17.50	19.15
22	6	Pec p. Sněžkou, Velká Úpa, Tetřev	...	8.45	...	9.15	...	9.20	...	...	...	...	12.50	13.35	14.35	14.50	15.50	16.55	17.55	19.20
22	9	Pec p. Sněžkou, aut.st.	...	8.50	...	9.18	...	9.23	...	9.33	...	...	12.53	13.38	14.38	14.53	15.53	16.58	17.58	19.23
25	12	20 pr	Pec p. Sněžkou, JAVOR	...	8.50	...	8.55	9.25	9.30	10.00	10.40	10.55	13.00	13.45	14.45	15.00	16.00	17.00	18.00	19.30

Provozovatel si vyhrazuje právo na změnu jízdního řádu v případě nepříznivých povětrnostních a sněhových podmínek a dále pro případ nesjízdnosti veřejných komunikací.
Doprava určena pouze pro zákazníky a smluvní partnery středisek SKI PEC a.s. a Skiport Velká Úpa.
Vždy v sobotu spoje 2 až 38 začínají v zastávce Pec p. Sněžkou, aut.st. v nezměněných časových polohách, v opačném směru jsou spoje 1 až 31 v této zastávce ukončeny.
Vlnovka místo časových nebo kilometrických údajů - spojí jede jiným směrem - svíslá čára místo časových údajů - spojí zastávku projíždí

VESELY VÝLET

VÝCHODNÍ KRKONOŠE
OST RIESENGBIRGE
2007

- Nikola** doporučená služba - strana
Empfehlene Dienstleistungen - Seite
 - veřejná silnice
Öffentliche Straße
 - místní a lesní silnice
Ort - und Waldstraßen
 - lesní cesty a chodníky
Wald und Fußwege
 - lanová dráha
Seilbahn
 - lyžařské vleky
Ski Lift
 - potok - řeka
Bäche und Flüsse
 - parkoviště
Parkplatz
 - střežená parkoviště
Bewachter Parkplatz
- 1 2 3 4 5 km

FOLKLORNÍ SOUBOR ŠPINDLERÁČEK

Nejznámější horské město v České republice Špindlerův Mlýn se může pochlubit jedinečnou aktivitou. Už třicet pět let místní obyvatelé a hosté baví folklorní soubor s výmluvným jménem Špindleráček. Dnes má za sebou více než osm stovek vystoupení především v domovském městě, ale také na mnoha místech České republiky a Evropy včetně nejprestižnějších folklorních festivalů. Vystoupení vždy zahájí krojovaná lidová muzika, potom na scéně vběhnou malí i dospělí tanečníci ve stylizovaných horských krojích, jednotlivé pěvecké a taneční bloky propojuje vyprávění v krkonošském nářečí. Zahraniční hosté si užijí místo mluveného slova více muziky, ale i tak poznají houpavou češtinu z Jilemnice. Špindleráček má v programu několik různých choreografií, v roce 1972 začínal s vystoupením Krkonošské písničky, potom nacvičil třeba Ševcovskou svítu, Pelnej pytel písniček, Rok na horách, Nic kalýho vod Žalýho, Muzikanský řemeslo a další taneční bloky až po poslední Vařečkový tanec. Nejprve byl soubor koncipován pouze jako dětský, ale když se odrostlí tanečníci a tanečnice nechťeli rozloučit a nebo se po studiích vraceli domů, vznikl vedle „malého“ ještě „velký“ Špindleráček a nyní často vystupují společně. Přínosem souboru bylo připojení lidové muziky dospělých muzikantů v roce 1980 pod vedením Milana Petráka. Už před dvaceti lety se k souboru přidal pravý Krakonoš. Vypadá jako z pohádek Marie Kubátové, má pravé vousy, pořádnou hůl a porcelánovou fajfku, pelerinu a kožené holinky. Mimo službu mu říkají Mírek a vás může obsloužit v dolní stanici lanovky na Medvědin.

Zvláštním, dnes těžko pochopitelným způsobem navázal Špindleráček kontakt se západní Evropou. V roce 1987 přes uzavřenou a přísně střeženou železnou oponu přeletěl malý balón a spadl nedaleko Hradce Králové. Nesl schránku pouze s jednou adresou ve Francii. Nebylo zřejmé o koho jde, zprvu se dokonce nevědělo zda odesílatelem je muž nebo žena. Do Francie odpověděl velký příznivec Špindleráčku Jan Kubín a proto po otevření hranic v roce 1990 směřovala první cesta souboru na Západ právě do Francie. Přátelství a výměnné pobyty trvají dodnes. I díky těmto zkušenostem se Špindleráček v roce 1994 dostal jako první český soubor na prestižní festival folkloru Europeade. Tehdy byl v Německu a potom ještě třikrát v dalších zemích. Jiný zážitek přineslo folklorní vystoupení v ulicích historického města Aubagne nedaleko Marseille, kde tančilo a zpívalo patnáct vybraných souborů z patnácti evropských států. Ovšem už v roce 1984 vystoupil Špindleráček v Bělehradě na festivalu Radost Evropy pořádaném UNICEF. Nejvíce tehdy zaujal sólový zpěv sedmiletého Vlastika. Jiný silný zážitek přineslo představení při celostátním srazu členů Horské služby v roce 1974. Do výslužby tehdy odcházela první generace poválečných záchranářů v čele s náčelníkem Otokarem Štětškou. Když děti dozpívaly Krkonošskou, seděli chlapi v červených svetrech se sklopenými hlavami, aby skryli slzy na tvářích. Právě horské vystoupení Špindleráček uskutečnil hned v prvních letech, kdy přislíbil vystoupit v březnu na Luční boudě při příležitosti setkání vyznavačů zimní turistiky. Tehdy byly sněžné rolby vzácností, proto celý soubor vyjel linkovým autobusem ke Špindlerovce a k Luční boudě se vydal pěš-

ky a na běžkách přes Malý Šišák. Neodradila je ani perná zima s minimální viditelností. Teprve poslední kilometr jim cestu projel sněžný skútr. Malé drama z vystupu na nejznámější horskou boudu umocnilo nasazení zpěváků i tanečníků a vystoupení mělo velký úspěch. Provizorní podium tehdy vzniklo sražením těžkých dřevěných stolů překrytých kobercem. Až budete na Luční boudě obědovat ve velké jídelně, zasednete ke stejným stolům, na kterých před více než třiceti lety tancoval první Špindleráček.

Za pětadvacet let v souboru účinkovaly více než čtyři stovky tanečníků, vypravěčů a zpěváků, spolupracovalo s ním pětadvacet muzikantů a nespočet dobrovolných pomocníků. Ovšem hlavními postavami amatérského souboru Špindleráček jsou od počátku Jana a František Tauchmanovi. Při vystoupení je ani nevnímáte i proto je rádi představíme. Jana Tauchmanová pochází z Brna, kde získala vedle pedagogického i hudební vzdělání. S hrou na klavír začala již v pěti letech v rodině hudebního skladatele Václava Kaprála. František se narodil ve Studenci u Jilemnice a jako učitel se dostal do Vrchlabí, kde potkal budoucí manželku. Ona byla členkou folklorního souboru Krakonoš vedeného skvělým folkloristou Josefem Václavem Kratochvílem. V padesátých letech minulého století ve Vrchlabí působili ještě další dva soubory Horal a Hořec, kde působil i František. Folklorem se tu zabývalo přes sto mladých lidí. V roce 1961 odešli do Špindlerova Mlýna, kde se v provizorních podmínkách otevírala základní devítiletá škola. Dříve odtud děti jezdily od šesté třídy dvěma autobusy do školy ve Vrchlabí. František Tauchman se jako nejstarší člen učitelského sboru stal ve třiceti letech ředitelem. Ovšem v době „normalizace“ po sovětské okupaci v roce 1968 byl zbaven funkce a oba nakonec „směli“ ve Špindlerově Mlýně zůstat jako řadoví učitelé. Paradoxně tak získali čas a chuť pracovat s dětmi i po vyučování. V květnu 1972 založili taneční a pěvecký kroužek, později vyprofilovaný na folklorní soubor Špindleráček. Vedle organizačních a hudebních schopností mohli využít také své dřívější kontakty. Patronkou souboru je od počátku spisovatelka Marie Kubátová, jejíž Krakonoše s Trautenbergem zná v České republice úplně každý. Ze spolupráce vzniklo hned první vystoupení Krkonošské písničky. Tauchmanovi si doplnili vzdělání na Lido-
vé konzervatoři v Hradci Králové, kde se seznámili s hudebním skladatelem a pedagogem pražské Akademie muzických umění Janem Dumkem. Ten potom pětadvacet let pro soubor hudebně upravoval lidové písničky. Kvůli vysídlení německy mluvících původních obyvatel po druhé světové válce neměl soubor v místě na co navázat a vedoucí se proto za náměty vypravili na Jilemnicko. Tauchmanovi využili folkloristické sběry a literární práce Amálie Kutinové, Jana Buchara, Pavla Krejčího, Jaromíra Horáčka a Josefa Václava Kratochvíla, kteří s nemnoha dalšími zachránili pro další generace příběhy, tance a české lidové písničky ze západních Krkonoš a Podkrkonoší.

Jeden z prvních členů souboru, současný výtvarník Mírek Pošvic hodnotí i další přínos Špindleráčku: „V kulturně chudém prostředí tehdejšího Špindlerova Mlýna se vše točilo jenom kolem lyžování. Skoro to vypadalo, že kdo nelyžuje není náš. To že Tauchmanovi nenápadně přitáhli děti k folkloru a umění obecně, obohatilo nejen členy souboru, ale později i jejich rodiče, kteří

zpočátku viděli tuto aktivitu jen jako dobře strávený čas svých dětí. Navíc jsme se při zájezdech na soutěže a festivaly dostali do nového prostředí, poznávali jsme vrstevníky z odlišných krajů, poprvé jsme spali v hotelu, jedli v restauracích...“ Členka redakce Veselého výletu jako tehdejší žákyně špindlerovské školy připomíná další skutečnost. Jana a František Tauchmanovi byli především skvělí učitelé s přirozenou autoritou a moderními metodami výuky matematiky a fyziky.

Již pětadvacet let se každé pondělí ve zkušebně u klavíru sejdou děti na zkoušce souboru. Je obdivuhodné, že vedoucí, muzikanti, tanečníci i Krakonoš pracují celou dobu v souboru zdarma a získané prostředky užívají jen na pokrytí provozních nákladů. Vždy měli podporu především města Špindlerův Mlýn a vedení Vojenské zotavovny Bedřichov. Tauchmanovi se dočkali uznání nejen v souboru, ale i ve své učitelské profesi. Jana se v roce 1990 stala na osm let ředitelkou devítileté školy, kterou s manželem před třiceti lety otvírali. Až v létě půjdete na túru Dlouhým dolem k Výrovce, pozdravte v informačním srubu Správy KRNP dva usměvavé sezónní pracovníky. Rádi se s vámi dají do hovoru, jsou to Tauchmanovi a ti dělají všechno rádi a s láskou.

V roce 2006 Špindleráček vystoupil v mateřském městě celkem šestadvacetkrát, naposledy 23. prosince ve VZ Bedřichov. Máte-li zájem některé představení prožít, určitě si je najdete. Hlavní vystoupení roku 2007 spojené s výstavou a setkáním bývalých členů se chystá na 19. května při příležitosti pětadvacátého výročí založení souboru. Velká sláva bude i na Špindlerovské pouti o posledním červnovém víkendu. V dostatečném předstihu si můžete dohodnout i další představení u vás. Kontaktní adresa je Folklorní soubor Špindleráček, Jana a František Tauchmanovi, Bedřichov 75, 543 51 Špindlerův Mlýn, tel. 499 523 632, 606 288 268, e-mail: spindleracek@seznam.cz

VE ŠPINDLU NEJEN NA LYŽE

V nejlepším lyžařském středisku v České republice najdete pět sedačkových lanovek a jedenáct vleků s přepravní kapacitou téměř dvacet tisíc lyžařů za hodinu. Denní návštěvníci na hlavních parkovištích opět zaparkují bezplatně. V těsném okolí horského města jsou kvalitní lyžařské trasy pro běžkaře. Po úbočí Medvědína s krásným výhledem na celé Sedmidolí vybrusíte nebo vystoupáte na Mísečky, tam v běžeckém areálu se pořádají prestižní běžecké soutěže. Vždy kvalitní stopy odtud vedou přes oblíbenou Rovinku s bufetem dál k Benecku. Z Míseček vystoupáte po upravené Krkonošské lyžařské cestě do oblasti Labské louky a na nejvyšší hřebeny západní části hor. Dvěstě metrů před lyžařským areálem Svatý Petr odbočuje doprava běžecká cesta k Hromovce, Krásné Pláni a dál do východních Krkonoš. Prvních deset kilometrů vám tabulky s údajem o vzdálenosti řeknou, jak rychle ubývá táhlé stoupání. Nenáročná trasa Buď fit zajišťuje do spodní části Labského dolu.

Celoroční provoz Aguaparku Špindlerův Mlýn naproti lanovce na Medvědin nabízí aktivní a zdravou zábavu pro celou rodinu. V době od 11 do 21 hodin se sklouznete na jednom ze tří dlouhých tobogánů, do největšího se spustíte v malém člunu. Jed-

na dráha v bazénu slouží sportovnímu plavání, jiné plavání je v protiproudu divoké řeky nebo v bazénu s vlnobitím. Součástí aquaparku je moderní fitness centrum s dobře vybavenou posilovnou. Odpočinek a regeneraci najdete v malé a velké vířivce, vodní páře, sauně, při masáži či v soláriu, za které se platí zvláštní vstupné. Základní vstupné je nižší v dopoledních hodinách (www.aquaparkspindl.cz). Další koupání najdete ve Vojenské zotavovně Bedřichov, bazén nabízí dráhy pro kondiční plavání a tobogán. Boční záliv velkého bazénu vylepšuje umělé vlnobití a podvodní gejzíry. Na opačném konci je kanál se silným protiproudem. Součástí areálu jsou ještě vířivky, masáže, posilovna, solárium, sauna, tělocvična, hřiště pro squash, dvě kuželkové dráhy a také dva špičkové tenisové kurty v hale. Sportoviště navštívte především o víkendu, během týdne svou návštěvu musíte skloubit s uzavřeným programem hostů hotelového komplexu. Z krytého bazénu hotelu Horal v osadě Svatý Petr mají jedinečný výhled na hory. Zdejší specialitu „floating“, tedy lázeň s přísadou soli z Mrtvého moře, ocení především ženy. V relaxačním centru jsou také vířivky, solária a masáže. Bazény najdete rovněž v hotelích Astra, Arnika a Harmony.

Oblíbenou zábavou je sáňkování od Špindlerovy boudy. Speciální autobus vás vyveze ze špindlerovského náměstí do Slezského sedla, odkud se na vypůjčených saních svezete zpět. Sáňkovat můžete i po lyžování, pravidelně upravovaná dráha je na několika místech osvětlená a večerní jezdci mají světlo na saních.

Více se dozvíte v **Turistickém informačním centru, TIC Špindlerův Mlýn, Svatopetrská 173, PSČ 54351, telefon 499 523 656, fax 499 523 818, e-mail: tic@mestospindleruvmlyn.cz. Sídli v budově Městského úřadu, je otevřené denně od 8.30 do 17 hodin. V českém, německém, anglickém a ruském jazyce tu získáte informace o městě, turistice, lyžování, čerstvé zprávy Horské služby a Správy KRNP.**

TIC je na městském úřadě v centru Špindlerova Mlýna jen 20 metrů od hlavní silnice do Svatého Petra. Dům je trochu zakrytý dvěma velkými obrazovými mapami města a okolí.

www.mestospindleruvmlyn.cz

Stará a nová Renerovka

Mezi maloúpským kostelem a lyžařským areálem stojí 250 metrů od sebe dvě horské boudy se stejným jménem Renerovka. Jejich služby patří k nejlepším v oblasti. Nová moderní Renerovka, postavená pod pečlivým dohledem architekta, má hotelové parametry a velké zázemí pro aktivity hostů. Klid na čtení najdete v prosklené zimní zahradě s výstupem na terasu, u baru je biliárová herna a stranou místnost pro programy s hudbou a tancem, jinde je dětská herna. Svou atmosféru má malý klub s ohněm v krbu. K sauně pro 4 až 5 osob patří odpočívárna a vířivka pro celou rodinu. Odvážní vyběhnou do sněhu, jinak se ochladí pod překlopným vědrem. Na recepci spojenou s barem navazuje jídelna s jedinečným výhledem. Z klínu lesnatého údolí vystupuje Sněžka, nádherné panorama doplňuje maloúpský kostel. Stejný pohled je z většiny jedno až třílůžkových pokojů s možnou přistýlkou. Mají moderní zázemí oddělené malou předsíní se šatnou. V nabídce je i apartmá se dvěma ložnicemi. Stará Renerovka s rustikálním charakterem a levnějším ubytováním má moderní vybavení pokojů, i tady je sauna a navíc solárium. Renerovky nabízí pobyt s polopenzí nebo plnou penzí, bufetové snídaně i večeře podle menu se salátovým bufetem můžete v létě dostat na terase.

Horská bouda Renerovka v Malé Úpě čp. 91 a čp. 93, majitelka Jaroslava Olivová, tel., fax: 499 891 108, fax: 499 891 046, tel. 499 891 200, 499 891 117, e-mail: oliva@pvtnet.cz, www.renerovka.cz, domluvíte se i německy.**

Pension Koula

Navenek tradiční, uvnitř moderní pension Koula nabízí na Velké Pláni nad prostředkem Pece pod Sněžkou dobře vybavené apartmány. Na ploše až padesáti metrů čtverečních jsou vždy dvě obytné místnosti pro celkem čtyři hosty. Všechny apartmány mají samostatnou koupelnu, satelitní TV, kuchyňku vybavenou nádobím, vařičem, mikrovlnnou troubou, varnou konvicí, kávovarem a lednicí. V pensionu je několik větších i menších apartmánů s možností přistýlky a dvoulůžkové pokoje s koupelnou bez kuchyňky. Můžete si objednat pobyt se snídaní, večeří si můžete zajistit v sousedním pensionu Veronika. V jídelně nebo v baru s otevřeným ohněm v krbu dostanete občerstvení včetně piva a dalších nápojů. Sportcentrum je vzdálené jen 200 metrů, pension stojí na sjezdovce se třemi lyžařskými vleky a večerním lyžováním. Do hlavního skiareálu se dostanete na lyžích pomocí příbližovacího vleku nebo skibusem, zastávka je sto metrů pod pensionem. U domu zaparkujete po celý rok, v zimě počítejte s použitím sněhových řetězů.

Pension Koula, Velká Pláň 146, Pec pod Sněžkou, PSČ 542 21, majitelé Anna a Karel Koulovi, tel., fax: 499 896 267, tel. 499 736 329, 604 184 214, e-mail: karelkoula@volny.cz, http://www.volny.cz/karelkoula/. Domluvíte se i německy.

Vila Eden

Vzorně opravený tradiční horský dům stojí jen pár kroků od středu horského města Pec pod Sněžkou a můžete si tu pronajmout dobře zařízené, různé velké apartmány. Mají jednu, dvě nebo tři místnosti, koupelnu, satelitní TV a kuchyňský kout s vařičem, mikrovlnnou troubou, varnou konvicí, nádobím a ledničkou. Kdo si nechce vařit, objedná si snídaní do apartmánu a na večeři si dojde do některé z blízkých restaurací. Ručníky, utěrky a povlečení jsou součástí vybavení. V létě auta parkují u domu, v zimě většinou na vlastním nebo na veřejném parkovišti U kapličky. Parkování je v ceně ubytování. Novou službou je doprava do lyžařského areálu. Využit můžete také skibus, zastavující nedaleko domu, zpět se vrátíte na lyžích. Přimo od Edenu stoupá nejkratší, zeleně značená cesta na Sněžku. V létě využijete venkovní posezení se zahradním grilem.

Vila Eden, Pec pod Sněžkou, PSČ 542 21, majitelka Jana Hanzalová, tel. 602 167 447, tel. 724 277 270, e-mail: vilaeden@seznam.cz, www.vilaeden.cz, domluvíte se i anglicky, písemně německy.

Pension Čertice

Říká se, že do dřevěného domu za řekou jezdila mladá malířka, kterou ostatní hosté oslovovali „naše malá čertice“. Výtvarnice jím v roce 1956 odpověděla činem. Na vývěsní domovní štít namalovala prsatou čertici posazenou v pekelném kotli a hosty pensionu i kolemjdoucí obraz rozesmává už padesát let. Základ dřevěného domu je starší než 200 let a pension Čertice je dokladem stavitelství z počátků cestovního ruchu pod Sněžkou. Ještě po první světové válce tu stála obyčejná malá chalupa s chlévem a ševcovskou živností. Rostoucí zájem hostů přesvědčil Rudolfa Mohorna k přestavbě domu na dvoupodlažní pension. Návštěvou pensionu Čertice poznáte pravý dřevěný horský dům. Nabízí ubytování ve dvou, tři a čtyřlůžkových pokojích. Snídaně se podává formou švédských stolů, večeří si hosté vybírají ze dvou jídel, dobře se najedí i vegetariáni. Od pensionu Čertice je blízko za zábavou i sportem. Příbližovací vlek je vzdálen jen 300 metrů, zpět na lyžích sjedete až k pensionu. Do pensionu se vejde jedna školní třída, ale častěji sem jezdí rodiny s dětmi. Pension nabízí ubytování s polopenzí a s celoročním parkováním.

Pension Čertice, Pec pod Sněžkou 191, PSČ 542 21, majitel Jiří Fidler, tel. 774 413 681, e-mail: pension.certice@seznam.cz. Domluvíte se anglicky i německy.

Pension U Hlaváčů

Dominantou náměstí v Horním Maršově je historický dům, který nechal v roce 1855 jako sídlo okresního soudu postavit hrabě Berthold Aichelburg. Dnes je tu pension U Hlaváčů s kvalitním ubytováním se snídaní ve dvoulůžkových pokojích s koupelnou a možností přistýlky. Ve společenské místnosti je malý bar a televize. K objektu patří krytý bazén s celoročním provozem. Parkování je zajištěno u uzavřeném dvoře u pensionu. V přízemí domu je vedle samoobsluhy specializovaná prodejna Cash and Carry Pilsner Urquell s celým sortimentem pilsenského pivovaru včetně Radegastu a Kozla. Pivo v sudech, lahvicích a plechovkách odtud rozvázejí po celých východních Krkonoších. Obchod je otevřen od pondělí do pátku v době 8 - 12 a 12.30 - 16 hodin, v sobotu od 8 do 11.

Pension a obchod s pivem U Hlaváčů, Horní Maršov, Bertholdovo náměstí 68, PSČ 542 26, tel.: 499 874 112, e-mail: hlavac@iol.cz, domluvíte se i německy.

Středisko SEVER

Dvanáct let působí v Horním Maršově Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory SEVER. Hlavním sídlem nevládní neziskové organizace je část budovy základní školy, kde probíhají celoroční pobytové programy pro žáky základních škol, studenty středních a vysokých škol, učitele a další zájemce o ekologickou výchovu. K programu patří exkurze po Krkonoších, aktivity na rozvoj spolupráce, terénní pozorování přírody, výtvarná tvořivost, diskuse, simulační hry apod. K dispozici je společenský sál, kuchyňka, knihovna a videotéka, zajištěno je celodenní stravování, ubytovací kapacita 35 lůžek. Domluvíte se zde anglicky a německy. Středisku SEVER patří také budova bývalé staré fary v Horním Maršově, kde realizuje projekt DOTEK – Dům obnovy tradic, ekologie a kultury s výtvarnými a řemeslnými dílnami, společenskými akcemi, koncerty, ukázkami horského hospodaření, festivaly alternativní kultury a podobnými aktivitami. SEVER organizuje také letní dětské tábory a zájmové kroužky s ekologickou tematikou.

Středisko SEVER, Horní Maršov 89, PSČ 542 26, tel. a fax: 499 874 280, tel.: 499 874 326, e-mail: sever@ecn.cz, http://www.sever.ecn.cz.

Pro vaši představu uvádíme veřejně přístupné akce v rámci projektu DOTEK, kterých se můžete v bývalé farní v Horním Maršově zúčastnit, podrobnější informace najdete na webových stránkách nebo se dozvíte na telefonu 739 203 208 - Lucie Vasilevová. **Dílna drátování** (od 14 let) a **smaltování** (od 9 let), sobota 3. 2. a neděle 4. 2. 07 od 10 do 16 hodin, naučíte se ozdobně odrátovat sklenice zajímavých tvarů a velikostí, vyrobit smaltované cedulky technikou „proškrabávaného smaltu“ páleného nad otevřeným ohněm, vyrobit i menší předměty jako náušnice, sponky, náhrdelníky, věci dle vlastní fantazie a uvážení. **Masopustní průvod a karneval pro děti**, sobota 17. 2. v 15 hodin od fary na náměstí, kde masky předvedou své veselé vystoupení a pokračují do maršovské tělocvičny, kde v 16 hodin vypukne masopustní karneval pro děti. **Dílna potisk na látku**, určená dospělým i dětem od 9 let, sobota 3. 3. od 10 do 15 hodin. Naučíte se jednoduché a časově nenáročné techniky potisku. Otisky různých materiálů, výroba razítek, šablon. **Tržiště u příležitosti oslav Dne Země**, sobota 21. 4. od 14 hodin, prodej řemeslných výrobků se značkou „Krkonoše-originální produkt“, řemeslné a jiné dílny pro malé i velké, projížďky na koni, kulturní program. **Pletení z proutí**, sobota 5. 5. a neděle 6. 5., seznámíte se s historií a s tradičními nástroji košíkářů. Dozvíte se základní informace o vrbovém proutí jako o materiálu, o technice pletení z vrbového proutí a o tvarech košíkářských výrobků, vytvoříte si vlastní košík. **V. ročník hudebně-divadelně benefičního festivalu DOTEKY**, sobota 16. 6. v památkově chráněném areálu barokní fary a renesančního kostela Nanebevzetí Panny Marie. Cílem festivalu je upoutat pozornost veřejnosti k problematice zachrany a hledání nového využití památkově chráněného areálu.

První korespondenční lístek jako předchůdce pohlednice mohl vzniknout již v roce 1865. Tehdy však generální německý poštovní rada Heinrich von Stephan se svým návrhem neuspěl. Byl odmítnut delegáty Páté německo - rakouské poštovní konference v Karlsruhe. Otevřenou listovni zásilku tehdy úředníci považovali za nemorální a urážlivou, tak zůstaly zásilky uzavřené v obálkách až do roku 1869. Ovšem později obchodně velmi úspěšný produkt zaujal rakousko-uherskému ministerskému předsedovi Emanuelovi Herrmannovi vydání prvních korespondenčních lístků k 1. říjnu 1869. Měly předtíštěnou známku, jeden stál 2 krejcare, tedy pouhých deset procent nákladů na dopis. Proto se jich prodalo již v prvním měsíci neuvěřitelných milion čtyřista tisíc kusů a v následných letech více než miliarda. Německá pošta sice přišla o primát, ale připojila se hned 1. března 1870, potom následovalo Švýcarsko, Anglie, Belgie, Holandsko a postupně téměř všechny státy světa.

Již 16. července 1870 dotiskl německý knihupec a tiskař August Schwartz z Oldenburgu na korespondenční lístek malý obrázek dělostřelce z prusko-francouzské války. Jeho čin je považován za zrod později tolik oblíbené pohlednice. Do Čech se první korespondenční lístky s dotištěným obrázkem dostaly nejspíš roku 1873 a o pět let později byly tyto prapohlednice oficiálně označeny za úřední ceninu. Na nejstarším známém korespondáku s motivem z českých zemí je dotištěn litografický obrázek vrcholu Sněžky s kapličkou, Pruskou a Českou boudou. Ovšem na lístku německé pošty a s razítkem německé poštovny na Sněžce. Od okamžiku, kdy korespondenční

Pohlednice Maxovky odeslaná 15. září 1901

Pravidelně upravovaná Krkonošská lyžařská cesta vede kolem oblíbeného horského hostince Hubertuska, zachyceného na pohlednici brzy po dostavbě v roce 1932

lístky a potom pohlednice mohli vydávat privátní vydavatelé, vznikly jich milióny kusů s milióny různých motivů. Ve zlaté době pohlednic v letech 1895 až 1914 mělo každé místo, služba zákazníkům i kdejaká událost svou vlastní pohlednici.

Výstava Žacléřsko na historických pohlednicích představuje více než pětset pohlednic pěti sběratelů a ze sbírek Městského muzea v Žacléři. Představuje kraj v údolí mezi Krkonošským hřbetem s Rýchorami a Vraními horami. V době prvních pohlednic tu pulzoval život ve čtrnácti vsích, osadách a městečku Žacléř, které bylo sídlem soudního okresu. Výstava osvětluje historii celého území dnešního Svazku obcí Žacléřsko, tedy Bernartic, Královce, Lampertic, Zlaté Olešnice a města Žacléře. Pohlednice připomínají třeba zaniklou sklárnu v Lamperticích s výrobou bílého a zeleného dutého skla nebo první tělocvičné hřiště v žacléřském okrese z roku 1874 zřízené u bečkovské školy. V Bernarticích pracovaly tři továrny, textilní přádelna s tkalcovnou lnu i juty a dvě továrny na výrobu rybích konzerv – Toryk a Berko. V dříve samostatné obci Bobru jsou zajímavé motivy z místní sklárny firmy Breit. V továrníkově vile dnes sídlí velmi úspěšná žacléřská Lidová škola umění. V osadě Černá Voda vyniká sídlo uhelného těžaře Rudolfa Mangera, který zde v letech 1846 – 47 vystavěl vápenku, jejíž kamenná pec stojí dosud. To nelze říci o dřevěném mlýnu, ze kterého zůstal pouze mlýnský kámen. Hlavním motivem na pohlednicích Královce s hraničním přechodem do Slezska bylo vlakové nádraží, celnice a dnes většinou zaniklé hotely, hostince a vinárny, které se těšily zejména zájmu hostů z nedaleké Lubawky. Velmi vzácné jsou pohlednice z osady Verněřovice na úpatí rýchorského hřebene, která po druhé světové válce zcela zanikla. V Prkenném Dole, dnes známém díky vyhlášenému lyžařskému areálu, roztácel Sněžný potok mechanismus pily a několika mlýnů. Jen na pohlednicích se zachovala papírna, která je zmiňována již v 16. století. Před sto lety zaměstnávala osmdesát dělníků a ve výrobě střešní lepenky se řadila mezi přední výrobce v Rakousku-Uhersku. Na výstavě představují motivy ze Žacléře největší kolekci historických pohlednic. Jsou dokladem o přeměnách městských budov a bezprostředního okolí města i o společenském životě a výjimečných událostech. K zahájení výstavy vydal Svazek obcí Žacléřsko stejnojmennou knihu sběratele pohlednic Václava Schreiera a historika Vlastimila Málka. Kromě dvou stovek reprodukováných pohlednic tu najdete vlastivědný text, jehož malou ukázkou o nejvýchodnější části Krkonoš uvádíme.

RÝCHORY

První písemná zmínka o osadě Rýchory (Rehorn) pochází z roku 1541, kdy ji držel v rámci lenního statku Žacléř Kryštof z Gendorfu a na Vrchlabí. Ves vznikla na východním úbočí hřebene Rýchor, podle kterých získala jméno. Dříve užívané jméno Zlaté Rýchory (Goldene Rehorn) i terénní památky připomínají těžbu zlata, která snad spolu s následnou těžbou dřeva v Krkonoších v 16. století ovlivnila počáteční období vsi. Osada leží především v údolí zvaného německy Quintenthal, kterým protéká stejnojmenný potok, pohánějící v minulosti vodní mlýn. V roce 1790 měla ves Rýchory 27 domů a patřila k maršovskému panství, od roku 1850 k soudnímu okresu Maršov. Coby samostatná obec měla od roku 1874 vlastní jednotřídní školu. Školní budovu čp. 50 postavil na náklady obce v letech 1876 – 77 stavitel J. Plischke ze Žacléře. Jako první učitel se připomíná Josef Schroll. V roce 1880 bylo v obci Rýchory již 50 domů a žilo zde 271 obyvatel. Roku 1895 tu otevřeli zemědělskou pokračovací školu,

zrušenou o pět let později pro nedostatek žáků. Roku 1929 založený sbor dobrovolných hasičů získal o rok později nákladem obce 6 000 Kč postavenou hasičskou zbrojnicí. Podle adresáře z roku 1930 obec měla třiapadesát popisných čísel a 209 obyvatel. Tehdy jednotřídku navštěvovalo 48 žáků vzdělávaných učitelem Hansem F. Dorschnerem. K 1. září 1932 se obec Rýchory na vlastní žádost připojila k soudnímu okresu Žacléř.

Pohlednice zachycuje rýchorský hotel Quintenmühle, dnes horský pension s restaurací Ozon. Jeho výstavbě napomohly dva požáry. Nejprve Alfredu Rennerovi vyhořel 25. května 1928 z neznámé příčiny dům čp. 1. V následujícím roce od něj požářiště včetně polí a lesa odkoupil polesný Rudolf Kummert. Od majitele žacléřského velkostátku Georga Kramsty ještě přikoupil spáleniště rýchorského mlýna Quintenmühle čp. 21, zaniklého již 5. května 1917. Hned na podzim 1929 nechal Kummert odstranit pozůstatky zdi vyhořelého mlýna a na jeho místě v roce 1930 postavit nový hotel, který nesl zavedený název Quintenmühle. Majitelem ovšem nezůstal dlouho. Snad přecenil své možnosti, snad za to mohla tíživá hospodářská krize, už v březnu 1934 hotel koupil v exekuci trutnovský pivovar.

V roce 1892 na Rýchorách přibyla bouda Maxovka (Maxhütte) či jinak Maxova chata, jejíž původní podobu zachycuje pohlednice z konce 19. století. Jak uvádí dosavadní literatura, byla nevelká dřevěná bouda o půdorysu 7,7 x 6 m vyrobená pro expozici důlní techniky na jubilejní zemské výstavě roku 1891 v Praze a byl v ní vystaven těžní stroj. Po výstavě ji daroval továrník Max Hirsch ze Slaného Rakouskému krkonošskému spolku. Protože zaplatil i převoz a sestavení boudy na Rýchorách, připomínala jeho křestní jméno. Bouda stála na podsklepené plošině vybudované sekci krkonošského spolku z blízkého Maršova. Maxovka příslušela ze správního hlediska k obci Rýchory a měla čp. 52. Brzy se stala vyhledávaným cílem návštěvníků východních Krkonoš. Rostoucí zájem si vyžádal zvětšení boudy o přístavky až do velikosti, kterou ukazuje kolorovaný snímek. Kromě hospodské místnosti s kuchyňkou hostila studentskou noclehárnu s dvaceti postelemi. Majitelem objektu sice zůstal krkonošský spolek, ale provozovali jej nájemci. Jako první je připomínán Johann Tippelt, k roku 1911 zde však uvádí adresář již jako provozovatelku hostinské živnosti Marii Hampelovou. Se stejnou rodinou je spojen vznik sousední Rýchorské boudy roku 1926, kdy význam Maxovky poklesl. Po druhé světové válce zpusťla a zanikla. Dodnes se dochoval jen suterén s upravenou vyhlídkou na nádherné panorama východních Krkonoš.... (redakčně zkráceno).

ZIMNÍ ŽACLÉŘSKO

Běžecské trasy v údolí mezi Vraními horami a Žacléřským hřbetem jsou nenáročné a vhodné pro všechny věkové skupiny lyžařů. U žacléřského zámku začíná pravidelně upravovaná krkonošská magistrála. Vyznavačům alpského lyžování a snowboardingu jsou k dispozici dva areály v Prkenném Dole - Bret a Arrakis s pěti vleky, uměle zasněžovanými tratěmi všech náročností a večerním lyžováním. Bohatě zázemí, půjčovny vybavení, lyžařské školy a servis slibují jak sportovní zážitek, tak příjemnou relaxaci.

Městské muzeum a informační centrum Žacléř, Rýchorské nám. 10, 542 01 Žacléř, tel. 499 739 225, www.zacler.cz, e-mail: muzeum@zacler.cz. Je otevřeno denně kromě pondělí od 10 do 16 hodin. Výstava Žacléřsko na historických pohlednicích trvá do 31. 3. 2007, k dostání je i stejnojmenná kniha.

Dnes zničenému panskému hostinci v Královci místní říkali podle typu střechy „národní divadlo“, 1900

Pohlednice z 22. 11. 1906 ukazuje stavební stav nového kostela v Lamperticích

Papírnu v Prkenném Dole připomínají už jen dobové pohlednice, 1914

Horský hotel Quintenmühle v dnes téměř vyhlášené osadě Rýchory, 1939

ŠTÍPANÉ PALIVOVÉ DŘEVO
Z KLÁŠTERSKÉ LHOTY

Dodáváme dřevo listnatých a jehličnatých
stromů v polínkách o délce 25, 33 a 50 cm.

telefon/fax: 499 441 540

mobil: 603 463 606

e-mail: drevobrus@ drevobrus.cz

VY OBJEDNÁTE, MY PŘIVEZEME

PRÁDELNA MLADÉ BUKY

Prádelna v Mladých Bukách je největší prádelnou na Trutnovsku a pere i pro nejvýše položené boudy v celých Krkonoších. V prádelně vyperou veškeré prádlo v plné sezóně do 14 dnů za normální cenu, do 7 dnů s mírnou přírůzkou. Přímo v prádelně se dohodnete na konkrétním termínu vyprání, ceně, míře naškrobení, navoňení a popřípadě vybělení ložního prádla. Prádelna vám zajistí i dopravu prádla.

Prádelna, Mladé Buky, PSČ 542 23, majitel Petr Lukáček, tel. 499 871 120, otevřeno je od pondělí do pátku v době od 6 do 14, v plné sezóně až do 16 hodin.

STAVEBNÍ & INŽENÝRSKÁ
FIRMA KLIMEŠ

navrhuje a provádí dřevěné stavby klasickými tesařskými postupy

www.klimesmarsov.cz

FRIEDRICH KNEIFEL ZEMŘEL

Poslední hospodář starých Krkonoš zemřel 26. listopadu 2006 v šestadevadesáti letech. Narodil se v chalupě na Janových boudách 18. července 1910. Už v osmnácti letech musel od otce převzít horské hospodářství. Aby mohl vyplatit sourozence a po konfiskaci majetku v roce 1945 si znovu koupit svou chalupu a louky, přivydělával si jako dřevař těžbou i svážením dřeva. Jako nepostradatelný dělník nebyl s rodinou vystěhován do Německa a po válce pracoval vedle hospodaření na plný úvazek v lese. Ani vážné zranění na východní frontě mu nezabránilo vykonávat nejtěžší práce do pozdního věku. Pětkrát v životě unikl téměř jisté smrti, ale nejodvážnější skutek dle mého soudu vykonal až v devadesáti letech. V hodinovém dokumentu Jakou řečí mluví Pánbůh vylíčil nejen historii své rodiny, ale i osud Sudetského Němce, který byl předurčen ke klidnému hospodaření na louce pod Sněžkou a přesto neunikl dramatům evropských dějin dvacátého století. Pohled na vznik Československa a důsledky druhé světové války „z opačné strany“ přinesl Friedrichu Kneifelovi projev úcty a obdivu i odsouzení. O významu jeho činu svědčí i skutečnost, že film byl nejčastěji opakovaným dokumentem v České televizi za posledních deset let.

S Friedrichem Kneifelem jste se potkávali ve Veselém výletu od prvního čísla vydaného v létě 1992. Někdy přímo, ale většinou skryté prostřednictvím jeho vzpomínek a příběhů z východních Krkonoš, které mi během mnoha hodin strávených u stolu v jeho chalupě nebo na vycházkách v okolí Janových bud vyprávěl. Měl neuvěřitelnou paměť a pozorovací talent rodilého písmáka. Znal jména a příbuzenské vazby všech lidí z Velké Úpy za posledních sto let. Popsal historii velkoúpských stavení, mnohokrát ve vzpomínkách zavítal do Pece, Malé Úpy, Temného Dolu, Alberic a dalších míst východních Krkonoš. Příběhy z 19. století převzaté od rodičů a prarodičů vyprávěl tak přesvědčivě, jako by je sám zažil. Osobně vyzkoušel mnohé lidské činnosti od nejdůležitějšího chovu dobytka, dřevařiny s ručním kácením stoletých smrků a jejich svážením na saních rohačkách, pracoval v brusírně dřeva, na stavbě horských cest, pamatoval horské pěstování lnu, sám pravidelně sel dvouleté žito, sušil seno na těch nejvýše položených senišťích Krkonoš. Poznal výrobu másla a horských sýrů, výrobu rohaček, vzpomínal na osudy pašeráků nebo politické aktivity sousedů

v krizových letech první a druhé světové války i při sovětské okupaci v roce 1968. Byl bezesporu nejvýznamnějším pamětníkem, jakého jsem mohl poznat.

Místo smutného loučení s váženým přítelem připojím jeden z mnoha okamžiků, které jsem s Friedrichem zažil. Když si v roce 1995 Frank Tarrant, konzul USA pro zemědělství ve střední Evropě, přál navštívit v České republice horskou farmu, zavedli jsme ho ke Kneifelům na Janovy boudy. O tom, jak s hospodářem sekali kosou louku, jsem napsal v devátém čísle Veselého výletu. Frank Tarrant uměl dobře německy a tak se s Friedrichem dobře bavili o hospodaření. Ovšem až nad albem rodinných fotografií Američanovi došlo, jak složité bylo dvacáté století v Krkonoších. Při listování hospodář ukazoval na fotografie a mimo jiné hlásil: „Můj děda byl sedm let rakouským vojákem, tohle jsem já v Jičíně u československé armády a tady jsem se nechal vyfotografovat v německé uniformě Wehrmachtu, než mě poslali na východní frontu“. Načež se Frank dost naivně zeptal: „To se vaše rodina tolikrát stěhovala?“ Byl ujištěn, že Kneifelové hospodařili ve Velké Úpě už nejméně čtyřicet let, jenom dějiny šly kolem jejich rodné chalupy.

Skupinka německých turistů sestupovala v únoru 1976 ve špatném počasí ze Sněžky k Pomezním Boudám. Vánice sílila a vzadu zaostala rodina. Otec nesl děti a nemohl zabránit, aby si jeho žena nesesedla do sněhu. Když dovlkl děti na Jelenku, ani on neměl sílu se pro manželku vrátit. Do bílého pekla na Obřím hřebenu se mohli vypravit jen chlapi z Horské služby. Větší skupina prohledávala svah na polské straně, menší s Přemyslem Kovaříkem a Wolfgangem Bergerem během noci několikrát prošla hřebenovou cestu. V silné chumelenici si Přemek čistil omrzlé brýle, když Wolfík zakřičel, že stojí přímo na hledané turistce. Žena umrzla, nezavátý zůstal jen kousek její boty. Tak drsných okamžiků zažil jeden z nejlepších krkonošských záchranářů Přemysl Kovařík naštěstí jen několik.

Od dětství jezdil s rodiči na hory a přestože pocházejí z Bechyně v Jižních Čechách, hlavním cílem byly Krkonoše. Jako student Přírodovědecké fakulty UK v Praze často pobýval i na boudě Mír na Hrnčířských boudách na hřebenu mezi Černým Dolem a Pecí. Tady se seznámil s paní učitelkou Sauerovou ze sousední jednotřídní školy a netušil, že ji brzy vystřídá jako učitel dvanácti až osmnácti dětí od první do páté třídy. Po sedmi letech předal školu manželce Mileně a stal se profesionálním záchranářem Horské služby, ve které byl od roku 1969 dobrovolným členem. Za sedmatřicet let řešil stovky vážných i méně vážných situací, některé případy mu zůstanou před očima nadosmrti. Z těžka mluví o záchranné akci tří lidí, kteří se zřítili z ledového svahu Sněžky 16. ledna 1975. Tehdy až na místě zjistili, že jde o kolegy Štefana Spustu a Jana Messnera, kteří při záchrane turistů zahynuli. Ledové hory zabily v lednu 1992 v Obřím dole i tři mladé studenty z Halle, když je třídní profesorka zavedla na uzavřenou cestu. Transport jejich těl byl skličující. Raději Přemek vzpomíná na hledačku v závějích nad Modrým dolem, kde objevili ztraceného turistu jak chodí v transu dokola a po počáteční euforii se jim zhroutil do náruče. Řídil i první zásah vrtulníku v Českých horách. Téměř z vrcholu Sněžky sjela po ledu 16. ledna 1991 na jinak bezpečném východním svahu turistka a prorazila si lebku. Troufl si zavolat vrtulník záchranky, a když přisedl na Lučinách, navedl stroj ke zraněné, kterou zatím kolegové ošetřovali. Tak se stal i leteckým záchranářem a později vedl vrtulníkový výcvik nejen členů HS, ale i hasičů, příslušníků UMPROFOR či URNA. Největší strach zažil při záchranných akcích během povodní na Moravě v roce 1997. Mnoho hodin zavážení pod vrtulníkem s kolegy vytahovali lidi ze střech domů, jednou dokonce hned po připnutí zoufalých obyvatel přímo pod jeho parťákem dům odnesla voda. Nedá dopustit na obsluhu vrtulníků, přestože si jednou při nepovedeném výsadbku zlomil nohu. Prošel mnoha výcvikovými kurzy včetně zahraničních, vyšší kvalifikaci už nemůže dosáhnout. Šestadvacet let školil stávající i budoucí kolegy v letních a zimních kurzech jako oblastní metodik Horské služby, vedl leteckou záchranářskou komisi. U svěřenců si cení zdatnosti, techniky na skále, v ledu, na lyžích, ale za nejdůležitější považuje zvládnutí zdravotvědy.

Horská služba odvede nejvíce práce při ošetření a transportu zraněných na sjezdových tratích. V posledních letech přibývají hlavně ty z rubriky STŘET. Nedávno Přemek ošetřoval klienty po srážce hned tří lyžařů najednou. Za celou praxi si na něho nestěžoval jediný zraněný. Zato měl několik konfliktů kvůli liknavému přístupu dalších složek záchranného systému. V době reálného socialismu se šetřilo i na provozu sanitních vozů. V zimě 1982 na Hnědém Vrchu u zraněného lyžařského trenéra měl podezření na poranění páteře. Okamžitě volal záchranku,

ale ta ani po dvou hodinách nepřijela s odůvodněním, že musí místní lékař diagnózu nejprve potvrdit, aby sanita nejela náhodou zbytečně. Jenže doktor byl na návštěvě u pacienta. Záchranář se telefonicky pustil do jakési ekonomické náměstkyně v Trutnově, která úsporná opatření hájila a Přemkovi hrozila postihem za nátlak. Sténající pacient po vyslechnutí hovoru požádal o vytočení čísla a vše vysvětlil svému otci. Sanita i tatínek zraněného dorazili okamžitě a zdravotníci se velmi snažili. Rentgen potvrdil zlomený obratel a po deseti dnech přijel na stanici HS otec lyžaře s poděkováním a lahvi vína. Představil se jako feditel dolů v Žacléři, který si jako funkcionář tehdy jediné strany mohl dovolit zavolat na patřičná místa. Naštěstí dnes je praxe jiná, vybavení i zázemí Horské služby se dostalo na evropskou úroveň a Přemek přispěl k jednání, jež vyústilo v roce 2003 ke zřízení samostatné obecně prospěšné společnosti Horská služba ČR.

Ještě chci připomenout, že na rozdíl od většiny z nás Přemysl Kovařík už před rokem 1989 mnohokrát papalášům a arogantním úředníkům řekl nepřijemné věci přímo do očí. Když byli daleko tak do telefonu. Dokonce odmítl převzít zlatý odznak HS z rukou zarytého soudruha z ústředí. Však si užil svoje. Jeden rudý inspektor zrušil všechny horské malotřídní školy a Kovaříkům začal boj o zachování bydlení v chalupě na Hrnčířských boudách. Nejprve je chtěli vypudit přeměnou stavení na pionýrský dům, potom na rekreační chalupu jakéhosi soudruha, nápor neustal ani po převedení domu na ústředí tělovýchovy, kam tehdy Horská služba patřila. Kovaříkovi odolávali osm let, jeden dekrét jim nařizoval dokonce vystěhování mimo okres. Pak se divte, že jsou dosud velmi citliví na hloupá nařízení úředníků všech institucí. Definitivní vystěhovávací dekrét dostali v listopadu 1989 a jen změna režimu umožnila, že dnes v bývalé jednotřídní škole na Hrnčířských boudách bydlí kromě Kovaříků ještě druhý záchranář s rodinou a jejich společný dům je jednou z mála trvale obydlených chalup na hřebenech Krkonoš.

Prvního ledna 2007 se Přemysl Kovařík stane sakra zdatným důchodcem. Na jeho místo nastupuje k sezónním profesionálům po několika letech dobrovolného členství syn „Malej Přema“. Je samozřejmě o hlavu větší než „Velkej“ a také jako bývalý skvělý závodník v běhu na lyžích je v dobré formě. Ale musí ještě hodně dokázat, aby byl stejně dobrý záchranář jako jeho táta.

Mistr Německa Adolf Berger

Odznamy lyžařské školy Adolfa Bergera

Otto Berauer skáče se střechy Luční boudy

Aby hned na začátku bylo jasno: Nikdy jsem nebyl zdatný ani náruživý lyžař. Přesto jsem vždycky s neskryvaným obdivem vzhlížel k borcům, kteří si ta zahnutá čertovská prkýnka dokázali podmanit natolik, že jejich jména měla zvuk i mnohem dál, než jen za humny rodné chalupy. Krkonošské lyžování není, při vši účtě, jen mediální ikona Bohumil Hanč. Celá plejáda průkopníků „skijáckého“ sportu, závodníků a závodnic s mezinárodním renomé i legendárních vítězů závodů slavných jmen, by pokryla několik textových stránek. Mnozí, kteří se do zlaté knihy lyžování zapsali výrazným písmem nejméně v celostátním měřítku, pocházejí i z našeho východokrkonoského regionu. Neocenitelné informace poskytl jeden z nich, rodák z Rennerovek Pepi Erben. Z těch, kteří se již dlouho prohánějí po nebeských pláních jsem pro tentokrát vybral alespoň čtyři.

Prvním opravdovým lyžařským „králem“ úpského údolí byl Adolf Berger z Janských Lázní. Všestranně založený lyžař se narodil 16. června 1894 ve Velké Úpě. Výrazně na sebe upozornil už v sezóně 1910 – 11 v juniorských soutěžích. Ještě před začátkem I. světové války pracoval u Eugena Bönsche na Luční boudě jako učitel lyžování. Rád se sázel a pak udivoval krkolomnými kousky, jako byly sjezdy ze Studniční hory do Obrřího dolu, po něm pojmenovaným skalnatým srázem k Malému rybníku nebo žlebem Sněžných jam. Efektí byly jistě i jeho skoky s minimálním rozjezdem ze střechy Luční boudy. To vše při omezení částečně nepohyblivé ruky po válečném úrazu. Vzhledem k postižení si vytvořil typický „Bergerův“ skokanský styl s mírně upaženými rukama. Po sňatku v roce 1920 se přestěhoval do Janských Lázní, kde působil jako lyžařský instruktor a zároveň provozoval obchod se sportovními potřebami, s půjčovnou a opravnou saní a lyží. Každoročně obměňované nápadité smaltované odznaky jeho vyhlášené lyžařské školy v českém i německém provedení dokládají, že v obchodě žádné národnostní třenice neplatí a dnešními sběrateli jsou vysoce ceněny. Prosadil se jako vynikající běžec a později i úspěšný skokan. Začátkem roku 1921 vybojoval vítězství v běhu při prvním mistrovství HDW (Hauptverband deutscher Wintersportvereine in der ČSR) v Janských Lázních a následně i při „Zlaté lyži“ v Oberstaufenu s titulem mistr Německa. O dva roky později se stal nositelem téhož titulu jeho vrstevník, čs. olympionik Josef Adolf z Pece pod Sněžkou, majitel výstavné boudy na Zahrádkách, která se dnes jmenuje Čapkova. Berger byl kvalifikovaným odborným poradcem při stavbě janskolázeňského Krakonošova můstku na Středním hřebeni, svého času největšího u nás. V těsné blízkosti doskočiště, téměř v centru lázeňského střediska, koupil později idylický roubený dům čp. 16 zvaný „Landhaus“. V roce 1925 zde skočil tehdy rekordních 56 metrů a ve vrcholném závodě sezóny, uznaném dodatečně jako II. mistrovství světa, vybojoval po 4. místě v běhu i skvělé 5. místo ve skoku.

Bergerovým zdatným nástupcem se stal svobodský rodák Franz Wende (*3. 6. 1904). Jeho kolébka stála v chalupě čp. 60 na Školním vršku, přesto už z jeho prvního vysvědčení je zřejmé, že největší talent měl tento bednářský synek na tělocvik. Jen dva roky před jeho příchodem na svět představil místní průkopník lyžařského sportu, obchodník Josef Formann, udiveným spoluobčanům první lyže. Ty si pozdější idol svobodské mládeže, skokan a sdruženář Wende, oblíbil ze všeho nejvíc a od svých 18 let vyhrával jeden velký závod za druhým. Spolu s dalšími třemi závodníky německé národnosti organizovanými v HDW reprezentoval svou vlast ČSR na prvních zimních olympijských hrách 1924 v Chamonix a s 10. místem byl ve skoku nejlepším z našich. První ve střední Evropě přešel od strnulého postoje dle stylu norských vzorů k aerodynamickému předklonu, pro nějž se vžil termín „Hüttknick“. Zúčastnil se tří MS, včetně toho v Janských Lázních v roce 1925, z nichž přivezl dvakrát bronz a další bodovaná umístění. Byl dvakrát armádním mistrem ČSR, dvojnásobným mistrem republiky, trojnásobným mistrem Polska a držitelem mnoha rekordů na skokanských můstcích v tuzemsku i za hranicemi. Jeho jméno nesl nejen skokanský můstek ve Svobodě nad údolím Janského potoka, ale „schöne Franz“ se uhnízdil i v srdci nejedné dívčiny. Také on své umění uplatnil jako učitel lyžování na krkonošských boudách. Ve 30. letech např. vyučoval pokročilé lyžaře z řad klientely špindlerovského hotelu Buchberger ve stejnojmenné tamnější lyžařské škole Slalom. Byla to bleděmodrá větrovka nebo pulovr, tmavomodré pumpky nebo šponovky a žokejská čepice se štitkem. Na levém rameni

výrazné trojúhelníkové označení se třemi propletenými „S“, tedy Skischule Slalom. Za svou závodnickou kariéru nashromáždil na 200 ocenění – pohárů, plaket, medailí a diplomů. V létě se živil jako instruktor tenisu v Janských Lázních a ve Špindlerově Mlýně a po vystěhování do Německa i v Bad Harzburgu, kde v roce 1968 zemřel.

Miláček davů Gustl Berauer byl už sportovní hvězdou se vším všudy. Jako většina horalů z Pece pod Sněžkou se 5. listopadu 1912 narodil v chalupě na Hnědém Vrchu tak říkajíc s lyžemi na nohou. Také on si nejspíš, coby mladý lyžařský instruktor a zároveň účastník plachtařského kurzu na Luční boudě v zimě 1929, stejně jako bratr Otto na dochované fotografii, zopakoval Bergerův frajerský kousek, tentokrát však se střechy nejvyšší pětipodlažní budovy. Jeho vrcholné výkony přišly v době převratných politických událostí na přelomu třicátých a čtyřicátých let minulého století. Jako československý reprezentant se v barvách HDW zúčastnil olympijských her v Garmisch – Partenkirchenu roku 1936, kde se představil jako nadějný talent hned ve třech disciplínách a na MS v Chamonix roku 1937. Stihl ještě čtyři tituly mistra ČSR – dvakrát ve své parádní disciplíně, běhu na 18 km a dvakrát v alpské kombinaci. Po obsazení Sudet připojil pětinasobný titul mistra Německa a svůj největší triumf z února 1939, vítězství v závodě sdruženém na mistrovství světa v Zakopaném, kde jako první středoevropan prorazil dvěma perfektními skoky dosavadní hegemonii Norů. Skok byl údajně jeho slabinou. Díky norskému trenéru Johannu Schiefloe překonal tento, podle dobového tisku „největší německý lyžař všech dob“, paradoxně jako první skokan německé národnosti na můstku v Planici v roce 1940 bájnou hranici 100 metrů. Zvítězil v severské kombinaci i na mistrovství světa v Cortině d'Ampezzo 1941, to však bylo rozhodnutím kongresu FIS v roce 1946 anulováno. Se svým bratrem Ottou, neméně zdatným lyžařem, u něhož byl přes léto zaměstnán jako řidič a který stál vždy poněkud v jeho stínu, se v Peči těšili z popularity nebývalých rozměrů. Lyže ovládal samozřejmě i nejstarší bratr Adolf. Jejich sláva se dá srovnávat jen velmi vzdáleně s vřelostí bratrů Ivana a Mily Sochorových o několik desetiletí později. Společně s mnoha mladými sportovci 30. let podléhl i Gustav Berauer vábníci nacionálního socializmu a za druhé světové války sloužil v hodnosti praporčíka u elitního oddílu horských myslivců Wehrmachtu. Na frontě jej těžce zranil výbuch granátu s následky do konce života. V letech 1952 až 1970 byl vicepresidentem Německého lyžařského svazu a čtyři roky též členem prezidia Sportovního svazu NSR. Dlouhá léta předsedal komisi FIS pro závod sdružený. Zemřel 18. května 1986 v bavorském Schliersee.

Věčné rozesmátou, drobnou, sportovně vyhlížející dámu jsem před lety často vídával v Trutnově. V zimě většinou až do vysokého věku s běžkami přes rameno. Že je to zasloužilá mistryně sportu Květa Lelková, jsem se kuriózně dozvěděl právě v den svých narozenin. Jednoho 27. října ji totiž rozjuchaná parta turistů na starém trutnovském autobusovém nádraží rovněž přála k narozeninám. Květa se narodila v Havlovicích, které s Krkonošemi pojí řeka Úpa, v roce 1908. Ze zahrádnictví svých rodičů odešla jako vazačka květin do Prahy. Zde absolvovala při zaměstnání v kanceláři Svazu lyžařů večerní kurzy účetnictví a psaní na stroji. Od mládí se věnovala lyžování, ale též atletice, plavání, cyklistice. Aktivně hrála házenou, spoluzakládala ženské fotbalové družstvo Slavie Praha, běhala přespoláky. Po válce vedla krátký čas lyžařskou školu v Tatrách. V roce 1948 se vrátila do rodné vsi, kde bydlela v domku č. 89 na Horním Konci. Do ukončení své aktivní závodnické kariéry v roce 1953, v níž absolvovala téměř 400 startů v různých sportech, dokázala vybojovat celkem 12 titulů mistryně republiky. Z toho 6 individuálních v běhu na lyžích, včetně toho historicky prvního v ženské kategorii z roku 1937 a tři tituly v trojkombinaci běh, sjezd a slalom. Navíc i dva tituly mistryně NDR. Za trenérskou a cvičitelskou práci obdržela řadu státních vyznamenání. Od založení ženské běžecké sekce FIS v roce 1965 byla 8 let její členkou. Čestnou členkou pak od 1978 až do své smrti 27. srpna 1986.

Všichni jmenovaní měli lyžování alespoň ze začátku jako svého koníčka vedle zaměstnání, bez speciálního tréninku, s vybavením z našeho pohledu víc než primitivním. A co je především hodno obdivu, pokud nebyli všestrannými sportovci, všestrannými lyžaři byli určitě.

Olympionik Franz Wende

Mistr světa Gustl Berauer

Mistryně republiky Květa Lelková

Boudaři dobře věděli, že silný zážitek a uspokojivý pocit z návštěvy jejich boudy umocní živá hudba. V době bez rádia, gramofonu, CD přehrávače či iPodu nezbývalo než zaplatit muzikanty. Stařiči s flašinetem či polyfonem spíše žebraři, ale ani jimi někde nepohrdli, jen aby rozproudili zábavu. Jiné postavení měli citeristé. Hráče na dnes téměř neznámý strunný nástroj vítali v každé horské boudě. Slavné vyjížďky na saních k Petrově boudě od osmdesátých let 19. století přinášely hostům hned tři rovnocenné zážitky. Zapraženému koníku vděčili za pohodlné vyvezení na krkonošský hřeben, skromný dřevař se postaral o adrenalinový zážitek při sjezdu na saních rohačkách a muzikanti zařídili báječné chvíle ve vytopené restauraci. Paní Alžběta Konopková vyrostla na Erlebachově boudě nad Špindlerovým Mlýnem a ráda vzpomíná, že hosté mívali povzneseňný pocit při vstupu do lokálu, když je vítala jemná hudba. Když bylo málo návštěvníků citerista ještě stihl turisty obsloužit. Ubytování návštěvníci se zabavili hrou na „čertovy housle“, jak se říkalo zdejšímu vozembochu. Na Luční boudě podle zápisku profesora Karla Schneidera hrála dvojice citeristů každý večer celých čtyřicet let. Citerista a zpěvák Hans Soukup prodával tištěné texty oblíbených písní hostům, aby se k němu mohli přidat. Několik takových máme v archivu, jen citeristu jsme dosud žádného nepotkali. Na posledním jarmarku v Jelení Hoře byly vidět čtyři krásné citery, kde asi před dávnými časy vyzývaly hosty k tanci?

Lepší podniky měly klavír s pianistou, na hory si chodili přivydělávat hraním i mladí učitelé. Někdy se předvedli sami hosté, například v létě roku 1914 na Petrovce složil učitel O. Fibiger verše zhudebněné V. Hámpelem z Vrchlabí. Ze skladby se brzy stala krkonošská hymna německy mluvících obyvatel začínající verši: „Blaue Berge, Grüne Täler“, tedy Modravé hory, zelená údolí. Skoro každá horská obec měla svou kapelu, někdy i pěvecký sbor, které vedle povinností spojených s bohoslužbami, svatbami a pohřby docházely do horských hotelů a hostinců hrát a zpívat. V Malé Úpě byl dlouhá léta kapelníkem Josef Salvender z Niklova Vrchu a později z osady Smrcí. V jeho chalupě, dnes pensionu U dolu, se scházeli ke zkouškám sousedé muzikanti, aby nacvičili především taneční skladby. Pravidelně hráli na Pomezích Boudách, vždyť v zaniklé Hübnerově boudě nabízeli lidovou muziku už v roce 1821. Vzácné fotografie spolu s dalšími materiály redakci Veselý výlet poskytla kapelníkova vnučka Elfrieda Maroltová z Vídně. Na jednom snímku je Josef Salvender zcela obklopený ve své chalupě hudebními nástroji, které si tu muzikanti nechávali do další zkoušky.

Po muzikantském spolku Maršov založeném za účasti hraběte Bertholda Aichelburga v roce 1860 se v kostele dochovala původní skříň s označením spolku a hlavně plná notového materiálu, většinou tanečních skladeb. Desetičlenný soubor hrával v hostincích v Maršově, Temném Dole, Albeřicích, Lysečínách, Janských Lázních, často v Malé Úpě v Pomezí boudě, občas i vysoko na horách. Fotografie z 31. července 1920 zachytila maršovské muzikanty u někdejší Obří boudy. Chudák Richard Renner, z jehož pozůstalosti fotografie pochází, jako nejmladší tehdy vláčel po hřebenech Krkonoš velký buben a činily k tomu. Z podrobně vedené účetní knihy vyplývá, že v roce 1875 hráli při silvestrovském večeru za 126 zlatých, běžný bál účtovali 46 zlatých, tedy při pozdějším přepočtu 23 korun. Nejčastějším výdajem muzikantů nebyl nákup nástrojů či not, ale petroleje pro svícení při hraní. Poslední kapely pravidelně na boudách hrály ještě v sedmdesátých letech, dnes kromě náhodných akcí, jako třeba tolik diskutované vystoupení skupiny MIG 21 na Luční boudě, zní muzika jen z reproduktorů.

DNES URČITĚ NA JAZZ DO WINDSORU

Když jsme přemýšleli o představení současné nebohaté nabídky kvalitní živé muziky v Krkonoších, hned jsme si vzpomněli vedle folkloru na čtyři jazzové večery v hotelu Windsor ve Špindlerově Mlýně obohacující každou zdejší zimní sezónu. V předsilvestrovský večer 30. prosince vystoupí „český Sinatra“ a známá tvář z televizní obrazovky Láďa Kerndl se světoznámými swingovými melodiemi. O měsíc později 25. ledna představí Eva Emingerová se svým kvartetem repertoár Elly Fitzgerald, Louise Armstronga a dalších legend. Ty nejslavnější americké jazzové i muzikálové hity v podání černošského zpěváka Lee A. Davisona s doprovodem skvělého pražského jazzového tria zazní 22. února při vystoupení nazvaném „ORIGINAL AMERICAN JAZZ“. Pravidelně na „špindlerovských jazzových dnech“ vystupuje Jana Koubková. Tentokrát 15. března s Funk - Latin Jazz Bandem a novým repertoárem s důrazem na funk, rap, latin při večeru „BRAZILSKÉ RYTMY VE WINDSORU“. Zazní skladby Maceo Parkera, brazilské Tánii Marii, Bobby Mc Ferrina, Joe Zawinula, Jean Luc Pontyho a dalších. S Janou Koubkovou vystoupí saxofonista a zpěvák Petr Kroutil, pianista a hráč na hammond organ Ondřej Kabrna, baskytarista Zdeněk Tichota zvaný Wimpy a na bici perkuse zahraje Pavel Razím.

Paní domácí Karolina Erbenová z Erlebachovy boudy, stojí vzadu uprostřed, oblékla návštěvu do krojů a ke zpěvu jim hrála harmonika a „čertovy housle“

Dva citeristé v roce 1929 hráli k tanci na Luční boudě

Z deseti muzikantů maloúpské kapely byli hned čtyři z rodiny Salvenderů včetně kapelníka Josefa s klarinetem vzadu uprostřed

Citerista z Erlebachovy boudy hosty bavil i obsluhoval

V Obřím dole u sochy Panny Marie sedával stařík s polyfonem

VESELY VÝLET

ochranná známka

Sezónní noviny Veselý výlet, Temný Důl čp. 46, 542 26 Horní Maršov, tel. 499 874 298, fax 499 874 221, e-mail: info@veselyvylet.cz, www.veselyvylet.cz, vydavatel/redaktor: Miloslav a Pavel Klimešovi, jazyková úprava: Věra Pokorná, Jarmila Klimešová, grafická úprava: Květa Krhánková, ilustrace: Květa Krhánková, Zdeněk Petíra, Stanislav Špelda, fotografie: Hans Bönsch, Pavel Klimeš, Lenka Klimešová, František Tauchman a archiv vydavatelů, sazba: Tisk OFSET a.s. Úpice, tel. 499 881 171, tisk: Garamon s. r. o. Hradec Králové, tel. 495 217 101, překlad do němčiny: Hans-J. Warsaw, překlad do polštiny: Andrzej Magala, uzávěrka: 5. 12. 2006, náklad: 55.000 kusů, z toho 26.000 kusů v české, 23.000 v německé a 6.000 v polské verzi. Máte-li zájem o zaslání vydání Veselého výletu (příště 28/léto 2007) poštou, pošlete spolu s adresou 40 Kč, jste-li z České republiky, nebo 190 Kč, jste-li v cizině, nebo si noviny objednejte osobně v informačním centru Veselý výlet v Temném Dole nebo v Peci pod Sněžkou.

Veškerá autorská práva vyhrazena!

Telefonování: Tel. čísla pevných linek východních a středních Krkonoš začínají trojčíslím 499 (ze zahraničí 00420 499). Informace o telefonních číslech 1180.

Panoramatická kamera: denně na ČT2 7.50-8.30 Harrachov, Paseky nad Jizerou, Rokytnice nad Jizerou, Vítkovice, Mísečky, Svatý Petr ve Šp. Mlýně, Černá Hora, Pec pod Sněžkou, Velká Úpa, Malá Úpa, Černý Důl, Mladé Buky. Aktuální pohled na oblast Sněžky je na www.humlak.cz (webcam).

Horská služba: celoročně je stálá pohotovost ve Špindlerově Mlýně tel. 499 433 239 (602 448 338). V zimě v Peci pod Sněžkou 499 896 233 je služebna v provozu denně od 7.00 do 22.00 (po této době 602 448 444). Další zimní služebny jsou v Janských Lázních 499 895 151 (606 157 936), v Malé Úpě na Pomezích Boudách 499 891 233 (606 157 935), Strážné 499 434 177 (606 157 934), Harrachov 481 529 449, 602 448 334, Rokytnice nad Jizerou 481 523 781, (606 157 932).

INFORMAČNÍ CENTRUM VESELÝ VÝLET GALERIE - SMĚNÁRNA

v Temném Dole v Horním Maršově, tel., fax: 499 874 298

v Peci pod Sněžkou, tel.: 499 736 130, fax: 499 874 221

e-mail: info@veselyvylet.cz

www.veselyvylet.cz

denně 8.30 - 18.00

Zdravotnictví: rychlá záchranná služba Trutnov a Vrchlabí tel. 155, záchranná služba 499 735 921, pro východní Krkonoše je pohotovostní služba v Trutnově 499 840 100, Nemocnice Trutnov 499 866 111, Pec pod Sněžkou lékař 499 329 340, chirurgie 499 329 346, zubní lékař 603 413 113, Horní Maršov 499 874 144, zubní lékař 499 874 166, dětské oddělení 499 874 143, Janské Lázně 499 875 116, Svoboda nad Úpou 499 871 140, dětské oddělení 499 871 287, Špindlerův Mlýn 499 433 344, chirurgie 499 523 864, lékárna je v Horním Maršově otevřena po-pá 8.00-12.30, 14.00-17.00, 499 874 121, ve Svobodě nad Úpou 499 871 264, ve Špindlerově Mlýně 499 433 335, pohotovostní služba Vrchlabí (i pro Šp. Mlýn) 499 421 155.

Policie: stálá pohotovost Trutnov a Vrchlabí tel. 158, dopravní nehody 974 539 251, služba Pec pod Sněžkou 499 736 233, Svoboda nad Úpou 499 871 333, Špindlerův Mlýn 499 433 333, policie Horní Maršov 499 874 133, městská policie Janské Lázně 603 345 538, městská Špindlerův Mlýn 499 433 354, 606 484 805, Žacléř 499 876 135.

Hasiči: stálá služba Trutnov 150, 499 848 411.

Parkoviště: Střežené parkoviště Velká Úpa 499 896 156, Pec u kapličky a Zelený Potok 774 772 774, Malá Úpa ve Spáleném Mlýně 499 891 128, na Pomezích Boudách 499 891 145, Janské Lázně u lanovky 737 732 211, Špindlerův Mlýn 499 523 229, 499 523 119

Městské a obecní úřady: Horní Maršov 499 874 156, Janské Lázně 499 875 101, Pec pod Sněžkou 499 896 215, Malá Úpa 499 891 157, Svoboda nad Úpou 499 871 105, Žacléř 499 878 510, Špindlerův Mlýn 499 433 226, úřední hodiny jsou vždy v pondělí a ve středu 8.00-12.00, 12.30-17.00.

Lesní hospodářství Vrchlabí ústředí 499 456 111, lesní správy: Horní Maršov 499 874 161, Pec pod Sněžkou 499 896 214, Svoboda nad Úpou 499 871 159, Špindlerův Mlýn 499 433 282.

Pro noviny Veselý výlet,
stavebně historický průzkum
a expozice z historie Krkonoš
KOUPÍME
dobové fotografie, pohlednice, mapy, průvodce,
knihy, průkazy, písemnosti a předměty
se vztahem ke Krkonošům.

Veselý výlet, Temný Důl 46
542 26 Horní Maršov
tel. fax: 499 874 221

Meteorologická stanice v Peci pod Sněžkou 499 736 303.

Správa Krkonošského národního parku: středisko Pec pod Sněžkou 499 896 213, v létě denně 8.00-12.00, 12.30-18.00, v zimě denně 8.00 - 12.00, 12.30 - 16.30, Harrachov 481 529 188 po-ne 7.00-12.00, 13.00-16.30, Špindlerův Mlýn 499 433 228 denně v zimě 8.00-16.45, v létě 8.00-18.00, Horní Rokytnice nad Jizerou 481 523 694 v zimě po-pá 9.00-12.00, 13.00-16.00, so 9.00-12.00, v létě po-so 9.00-12.00, 13.00-16.30, Krkonošské muzeum Vrchlabí denně mimo pondělí 8.00-16.00 499 456 111. Muzeum v Obřím dole v Peci pod Sněžkou 499 736 311, po-ne 9.00-12.00, 13.00-16.00, informace a směnárna Temný Důl v Horním Maršově 499 874 264, po-čt 8.00-16.30, pá 8.30-18.00, so + ne 9.00-16.30, v plné sezóně i déle, Rýchor-ská bouda 499 895 107.

Bohoslužby: Horní Maršov sobota 16.30, Svoboda nad Úpou neděle 11.00, Janské Lázně neděle 9.30, Velká Úpa sobota 15.30, Žacléř neděle 9.30, Špindlerův Mlýn neděle 10.00. Církev Československá husitská - Trutnov - Úpická 146, neděle 10.15., Janské Lázně - Betlém 1. neděle v měsíci 13.30, Farní sbor Českobratrské církve evangelické, Trutnov - Úpická 163, neděle 10.00, Janské Lázně Sola Fide 8.30, Shromáždění sborů svědků Jehovových v sále království v Trutnově, Bojiště 103. Tydenní shromáždění: Každé úterý (18.45) a čtvrtek (19.00). Veřejné přednášky každou neděli od 9.30 do 11.30 a od 16.30 do 18.30.

Autoopravna a pneuservis: Svoboda nad Úpou - Hlávka 499 871 153, denně 7.00-12.00, 13.00-17.00, Mladé Buky - Štangl 499 773 263, pneuservis - 499 773 263, Autoklub Bohemia Assistance nonstop 1240, Žlutý anděl 1230.

Benzinové pumpy jsou ve Svobodě nad Úpou otevřeny denně od 6.00 do 20.00 hodin (Benzina, 499 871 128) a 6.00 - 21.00 (Lucraco Oil, 499 871 188), v Peci pod Sněžkou 6.00 - 22.00 (499 522 120), ve Špindlerově Mlýně denně 7.00-17.00 (neděle od 8.00, 499 433 295). Čerpadla s nepřetržitým provozem jsou v Trutnově a ve Vrchlabí.

Hraniční přechody: Malá Úpa 499 891 133 - i pro vozidla (pouze osobní vozy) nepřetržitý provoz, stejně jako přechody v Královci u Žacláře a v Harrachově. Turistické hraniční přechody jsou u Luční boudy, u Slezského domu, v Sovím sedle, u Vosecké boudy, v Bobru - Niedamirów, z Horních Alberic - Niedamirów, otevřeny v zimě 9.00-16.00, v létě 8.00-20.00.

Autobusy: předprodej místenek (pouze z výchozí stanice) a informace Osnado v Peci pod Sněžkou 499 736 380, denně 8.00-12.00, 12.30-15.00 hodin, ve Špindlerově Mlýně 499 433 263, pondělí - pátek 8.00-16.00, v sezóně i v sobotu, popř. v neděli 8.00-13.00, Trutnov 499 811 286.

Lanové dráhy: Na Sněžku (Pec p. Sn., 499 895 137) denně v každou celou hodinu 8-18 hodin, v úseku Růžová hora - vrchol Sněžky podle počasí. Portášky (Velká Úpa, tel. 499 736 347 denně 8.30 - 17.00, od 15. 2. do 17.30. Černá hora (Janské Lázně, 499 875 152) denně v 7.30 a potom každou celou hodinu 8-18 hodin, Na Pláň (Šp. Mlýn - Sv. Petr, 499 497 215) a Medvědin (Šp. Mlýn, 499 433 384) denně 8.30 - 16.00 a v 18.00, Žalý (Vrchlabí, 499 423 582), Lysá hora (Rokytnice, jen v zimě, 481 523 833), Čertova hora (Harrachov, 481 528 151).